៥៩១

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០៧០៧/០២២

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្រ្ទាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៧០៤/១២៤ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៤ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០២ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគី នៃ អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិ ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែល រដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី០៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើក ទី៦ នីតិកាលទី៣ និងដែលព្រឹទ្ធសភាបានយល់ស្របតាមទម្រង់ និងគតិនៃច្បាប់នេះ ទាំងស្រុងដោយគ្មានការកែប្រែអ្វីឡើយ កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៧ នាសម័យប្រជុំ ពេញអង្គព្រឹទ្ធសភាលើកទី ៣ នីតិកាលទី ២ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូច តទៅនេះ ៖

ច្បាប់

ស្តីពី

ការអនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគី នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីកិច្ចការពារ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមឱ្យព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចូលជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី ០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ នៅទីក្រុងប៉ារីស ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តអនុសញ្ញាអន្តរជាតិនេះ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំងរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

ពរ.លេ.០៧០៧.០២៥

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខាព្រះមហាក្សត្រ
នាយករដ្ឋមន្ត្រី

ហត្ថលេខា

ហ៊ុន សែន

បានជម្រាបជូនសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈ
រដ្ឋមន្ត្រីស្តីទី

ហត្ថលេខា

ហ៊ីម ឆែម

ដើម្បីចម្លងចែក
ឆ្នាំ២០០៧
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល

អនុសញ្ញា
ស្តីពី
កិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

សន្និសីទកំពូលរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ ដែលបានប្រជុំនាទីក្រុងប៉ារីស ចាប់ពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ តុលា ដល់ ថ្ងៃទី ០៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ នាសម័យប្រជុំលើកទី៣១ :

ដោយទទួលស្គាល់ ពីសារៈសំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងនាមជាផ្នែកមួយ នៃបេតិកភណ្ឌរបស់មនុស្សជាតិ និងក្នុងនាមជាធាតុផ្សំយ៉ាងសំខាន់ពិសេសរបស់ប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់មនុស្ស របស់បណ្តាប្រជាជាតិទាំងឡាយ និងទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក ដែលទាក់ទងទៅនឹងបេតិកភណ្ឌរួម

ដោយយល់ឃើញថា វាជាការចាំបាច់បំផុតក្នុងការការពារ និងថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយដែលការទទួលខុសត្រូវលើភារកិច្ចនេះធ្លាក់ទៅលើរដ្ឋទាំងអស់

ដោយពិនិត្យឃើញថា សាធារណជនកាន់តែមានការចាប់អារម្មណ៍ និងឱ្យតម្លៃខ្ពស់លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយជឿជាក់ ពីសារសំខាន់នៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវព័ត៌មាន និងការអប់រំដើម្បីកិច្ចការពារ និងការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយជឿជាក់ថា សាធារណជនមានសិទ្ធិទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ខាងការអប់រំ និងការកំសាន្តសប្បាយ ព្រមទាំងការបើកចំហប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងគ្មានការគំរាមកំហែងលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយដែលការអប់រំសាធារណជនបានរួមចំណែកក្នុងការធ្វើឱ្យការវាយតម្លៃ ការការពារ និងការយល់ដឹងពីបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះកាន់តែប្រសើរឡើង

ដោយយល់ឃើញថា រាល់អន្តរាគមន៍ទាំងឡាយណា ដែលគ្មានការអនុញ្ញាត ឱ្យប្រព្រឹត្តទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក គឺជាការគំរាមកំហែងមួយចំពោះបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះ ហើយដែលចាំបាច់ត្រូវចាត់វិធានការម៉ឺងម៉ាត់ជាងនេះ ដើម្បីរារាំងអន្តរាគមន៍បែបនេះ

ដោយយល់ច្បាស់ពី ការចាំបាច់ក្នុងការបង្ការនូវផលប៉ះពាល់ជាអវិជ្ជមាន នៃសកម្មភាពស្របច្បាប់ជាយថាហេតុមួយចំនួន ដែលអាចកើតមានលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយព្រួយបារម្ភយ៉ាងខ្លាំងអំពី ការកើនឡើង នៃអាជីវកម្មបែបពាណិជ្ជកម្មលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងជាពិសេសសអំពីសកម្មភាពមួយចំនួន ដែលមានគោលបំណងលក់ដូរ ធ្វើលទ្ធកម្ម ឬដោះដូរបំណែកទាំងឡាយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយយល់ឃើញ ការអភិវឌ្ឍន៍ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាជួយសម្រួលដល់ការស្រាវជ្រាវ និងរកឃើញនូវបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយជឿជាក់ថា កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងបណ្តារដ្ឋ បណ្តាអង្គការអន្តរជាតិ ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រ អង្គការវិជ្ជាជីវៈ បុរាណវត្ថុវិទូ អ្នកមុជទឹក ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងមហាជន គឺជាការចាំបាច់បំផុតដើម្បីការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

ដោយយល់ឃើញថា បុរេសនា[១] កំណាយ និងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ទាមទារជាចាំបាច់នូវលំហូរចូល និងការពឹងផ្អែកលើវិធីបែបវិទ្យាសាស្ត្រពិសេស និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកទេស និងសម្ភារៈសមស្រប ក៏ដូចជាវិជ្ជាជីវៈ ឯកទេសកម្រិតខ្ពស់ដែលគេហៅថា លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យឯកភាព

ដោយយល់ច្បាស់ពីភាពចាំបាច់ ក្នុងការតាក់តែងជាក្រម និងអភិវឌ្ឍនូវវិធានគតិយុត្ត ដែលទាក់ទងទៅនឹងការការពារ និងការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ស្របតាមនីតិអន្តរជាតិ និងទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ ជាពិសេសអនុសញ្ញារបស់អង្គការយូណេស្កូ ពាក់ពន្ធ័នឹងវិធានការដែលត្រូវប្រកាន់យក សំដៅហាមឃាត់ និងទប់ស្កាត់ការនាំចូល ការនាំចេញ និងការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិខុសច្បាប់ នៃសម្បត្តិវប្បធម៌ ចុះថ្ងៃទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៧០ នៃអនុសញ្ញារបស់អង្គការយូណេស្កូសម្រាប់ការការពារបេតិកភណ្ឌពិភពលោក បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ និងបេតិកភណ្ឌធម្មជាតិ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៧២ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ១៩៨២

ដោយព្រួយបារម្ភ ក្នុងការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃវិធានការ ដែលត្រូវប្រកាន់យកក្នុងកម្រិតអន្តរជាតិ តំបន់ និងជាតិ ដើម្បីថែរក្សាផ្នែកទាំងឡាយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ក្នុងគោលដៅវិទ្យាសាស្ត្រ ឬការការពារ ដើម្បីប្រមូលយកមកវិញ នូវបេតិកភណ្ឌទាំងនោះ

ក្រោយពីធ្វើការសម្រេច ក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីម្ភៃប្រាំបួនរបស់ខ្លួន បញ្ហានេះនឹងក្លាយជាកម្មវត្ថុ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិមួយ អនុញ្ញានេះទទួលបានការអនុម័ត នៅថ្ងៃទី ០២ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០១ ។

មាត្រា ១.- និយមន័យ

ក្នុងន័យនៃអនុសញ្ញានេះ មានវាក្យសព្ទមួយចំនួនដូចខាងក្រោម :

១ (ក) បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកសំដៅដល់ រាល់ដានស្នាមនៃអត្ថិភាពរបស់មនុស្ស ដែលមានចរិតលក្ខណៈវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលលិចក្នុងទឹកមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុង តាមកាលកំណត់ទៀងទាត់

---

[១] Prospection : ការរកអណ្តូងរ៉ែ

ឬជាអចិន្ត្រៃយ៍តាំងពីរយៈពេលមួយរយឆ្នាំ(១០០) យ៉ាងតិចមានជាអាទិ៍ :

(ក១) រមណីយដ្ឋាន រចនាសម្ព័ន្ធ អាគារ វត្ថុ និងសំណល់ឆ្អឹងរបស់មនុស្ស ព្រមទាំងបរិបទបូរាណវត្ថុវិទ្យា និងធម្មជាតិរបស់របស់ទាំងនេះ

(ក២) នាវា យន្តហោះ យានយន្តដទៃទៀត ឬរាល់ភាគនៃរបស់ទាំងនេះ ដោយមាននាវាកណ្តូ ឬបន្ទុកដទៃទៀត និងព្រមទាំងបរិបទបុរាណវត្ថុវិទ្យា និងធម្មជាតិ និង

(ក៣) រាល់វត្ថុទាំងឡាយ ដែលមានលក្ខណៈសណ្ឋានជាបុរេប្រវត្តិ ។

(ខ) បំពង់បង្ហូរប្រេង ឧស្ម័ន និងខ្សែកាបដែលដាក់ ឬដំឡើងក្នុងជម្រៅសមុទ្រ មិនចាត់ទុកជាផ្នែកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកឡើយ។

(គ) សំណង់ក្រៅពីបំពង់បង្ហូរប្រេង ឧស្ម័ន ឬខ្សែកាបដែលដាក់ ឬតំឡើងក្នុងជម្រៅសមុទ្រ ហើយដែលកំពុងប្រើប្រាស់នៅឡើយមិនចាត់ទុកជាផ្នែកនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកឡើយ ។

២. (ក) រដ្ឋភាគី សំដៅដល់រដ្ឋទាំងឡាយដែលយល់ព្រមភ្ជាប់កាតព្វកិច្ចដោយអនុសញ្ញានេះ ហើយដែលអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានចំពោះរដ្ឋទាំងនោះ

(ខ) អនុសញ្ញានេះអនុវត្តចំពោះទឹកដីដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៦ កថាខណ្ឌទី ២ (ខ) ដែលក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ស្របតាមលក្ខខណ្ឌដូចបានកំណត់ក្នុងកថាខណ្ឌនេះដែលទាក់ទិនទៅនឹងទឹកដីនីមួយៗ។ ក្នុងន័យនេះ ពាក្យ " រដ្ឋភាគី " សំដៅដល់ទឹកដីទាំងនេះ ។

៣. យូណេស្កូ សំដៅដល់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអប់រំ វិទ្យាសាស្ត្រ និងវប្បធម៌ ។

៤. អគ្គនាយក សំដៅដល់អគ្គនាយករបស់អង្គការយូណេស្កូ។

៥. តំបន់ " ហ្សូន " សំដៅដល់ជម្រៅបាតសមុទ្រ និងស្រទាប់ដីខាងក្រោមរបស់សមុទ្រ ដែលហួសពីដែនកំណត់យុត្តាធិការជាតិ ។

៦. អន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក សំដៅដល់សកម្មភាពមួយដែលមានកម្មវត្ថុជាចម្បងគឺ បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយដែលអាចប៉ះពាល់ជាខ្លាំងដល់បេតិកភណ្ឌនេះ ឬរាល់សកម្មភាពដែលបណ្តាលឱ្យមានការប៉ះពាល់ ឬការខូចខាតផ្សេងទៀតដោយផ្ទាល់ ឬដោយប្រយោល ។

៧. អន្តរាគមន៍ដែលមានផលវិភាគដោយចៃដន្យចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក សំដៅដល់សកម្មភាពមួយដែលទោះបីមាន ឬគ្មានផលប៉ះពាល់ជាសំខាន់ ឬមួយផ្នែកណាទោះចំពោះកម្មវត្ថុនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្តី ក៏អាចប៉ះពាល់ដល់បេតិកភណ្ឌនេះ ឬបង្កឱ្យមានការខូចខាតផ្សេងទៀត ។

៨. នាវា និងយន្តហោះរបស់រដ្ឋ សំដៅដល់នាវាចម្បាំង ឬយន្តហោះដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋណាមួយ ឬដែលធ្វើប្រតិបត្តិការក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់រដ្ឋនោះ ប្រើប្រាស់ដោយផ្តាច់មុខនៅខណៈពេលដែលយន្តហោះ ឬនាវាចម្បាំងទាំងនោះលិច ក្នុងគោលដៅសេវាសាធារណៈ មិនមែនពាណិជ្ជកម្ម ដែលត្រូវបានគេធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មដូចនេះ

ហើយដែលឆ្លើយតបទៅនឹងនិយមន័យនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

៩. វិធានទាំងឡាយគឺសំដៅដល់ វិធានទាំងឡាយណាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងអន្តរាគមន៍ ដែលធ្វើឡើងទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដូចបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រា ៣៣ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា ២.- គោលបំណង និងគោលការណ៍ទូទៅ

១. អនុសញ្ញានេះមានគោលបំណងធានា និងពង្រឹងការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

២. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយសហការគ្នាក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

៣. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយថែរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់មនុស្សជាតិស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ។

៤. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយចាត់វិធានការជាឯកត្តជន ឬជារួម ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ និងស្របតាមនីតិអន្តរជាតិដែលចាំបាច់ ដើម្បីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយប្រើប្រាស់មធ្យោបាយដែលសមស្របបំផុតទៅតាមសមត្ថភាពរៀងៗខ្លួន ។

៥. កិច្ចអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវចាត់ទុកជាជម្រើសអាទិភាពមុនបង្អស់ចំពោះរាល់អន្តរាគមន៍ទាំងឡាយណាមកលើបេតិកភណ្ឌនេះ ដែលមិនទាន់ទទួលបានការអនុញ្ញាត ។

៦. ផ្នែកទាំងឡាយនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលរកបានមកវិញត្រូវចាត់វិធានការតម្កល់ទុក រក្សាទុក និងគ្រប់គ្រងយ៉ាងណាដើម្បីធានាកិច្ចអភិរក្សដែលមានលក្ខណៈយូរអង្វែង ។

៧. បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកមិនត្រូវប្រើប្រាស់ជាកម្មវត្ថុនៃអាជីវកម្មបែបពាណិជ្ជកម្មណាមួយឡើយ ។

៨. ស្របតាមការអនុវត្តតៗគ្នានៃរដ្ឋទាំងឡាយ និងស្របតាមនីតិអន្តរជាតិ ជាពិសេសអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះ ដែលអាចត្រូវបានបកស្រាយដូចជាផ្លាស់ប្តូរវិធានទាំងឡាយនៃនីតិអន្តរជាតិ និងការអនុវត្តតៗគ្នានៃបណ្តារដ្ឋទាំងឡាយទាក់ទងទៅនឹងអភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យ ឬសិទ្ធិណាមួយរបស់រដ្ឋណាមួយនោះដែលទាក់ទងទៅនឹងនាវា និងយន្តហោះរបស់រដ្ឋនោះឡើយ ។

៩. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយធានាថា រាល់សំណល់ខ្មោចរបស់មនុស្សទាំងអស់ ដែលលិចក្នុងដែនទឹកសមុទ្រត្រូវបានគោរពយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ។

១០. រដ្ឋគួរលើកទឹកចិត្តឱ្យសាធារណជន មានការចូលរួមប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ និងមិនមានការភ័យខ្លាចចំពោះការងារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក តែក្នុងគោលដៅសង្កេតការណ៍ ឬការងារឯកសារប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ចំណាប់អារម្មណ៍របស់សាធារណជនចំពោះបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះ ក៏ដូចជាចូលរួមចំណែកក្នុងការលើកតម្លៃនិងការការពារបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះផងដែរ លើកលែងតែក្នុងករណីណា ដែលកិច្ចការនេះមាន

លក្ខណៈវិសមិតភាពជាមួយនឹងមុខងាររបស់គាត់ ។

១១. គ្មានសកម្មភាព ឬអំពើណាមួយដែលធ្វើឡើងលើមូលដ្ឋាននៃអនុសញ្ញានេះ អាចអនុញ្ញាតឱ្យមានសិទ្ធិវាយតម្លៃ សិទ្ធិគាំទ្រ ឬសិទ្ធិប្រឆាំងនឹងការទាមទារអធិបតេយ្យភាព ឬ យុត្តាធិការជាតិឡើយ ។

មាត្រា៣.- ទំនាក់ទំនងរវាងអនុសញ្ញានេះ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ

គ្មានបទប្បញ្ញត្តិណាមួយនៃអនុសញ្ញានេះធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិយុត្តាធិការ និងករណីយកិច្ចរបស់រដ្ឋទាំងឡាយក្នុងក្របខណ្ឌនៃច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ។ អនុសញ្ញានេះត្រូវបកស្រាយ និងអនុវត្តក្នុងបរិបទ និងស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃច្បាប់អន្តរជាតិ រួមទាំងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ ។

មាត្រា៤.- ទំនាក់ទំនងជាមួយសិទ្ធិទទួលជំនួយ និងសិទ្ធិទទួលផលប្រយោជន៍ពីកំណប់

គ្មានសកម្មភាពណាមួយទាក់ទងទៅនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលគ្រប់គ្រងដោយអនុសញ្ញានេះចំពោះនឹងសិទ្ធិទទួលជំនួយ និងសិទ្ធិទទួលផលប្រយោជន៍ពីកំណប់ឡើយ លើកលែងតែ :

ក. សកម្មភាពនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច និង

ខ. សកម្មភាពនោះស្របទាំងស្រុងនឹងអនុសញ្ញានេះ និង

គ. សកម្មភាពនោះធានាថា កិច្ចការពារជាអតិបរមានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ខណៈពេលដែលរាល់ប្រតិបត្តិការនៃការទទួលយកមកវិញត្រូវបានធានា។

មាត្រា៥.- សកម្មភាពដែលមានឧប្បត្តិហេតុដោយចៃដន្យចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

រដ្ឋជាភាគីនីមួយៗប្រើប្រាស់មធ្យោបាយសមស្របបំផុតដែលខ្លួនមាន ដើម្បីទប់ស្កាត់ ឬកាត់បន្ថយរាល់ផលវិបាកជាអវិជ្ជមាន បណ្តាលមកពីសកម្មភាពទាំងឡាយណា ដែលទាក់ទិនទៅនឹងយុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដែលមានឧប្បត្តិហេតុដោយចៃដន្យណាមួយចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក។

មាត្រា៦.- កិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគី

១. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឱ្យចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីដទៃទៀត ឬឱ្យកែលម្អកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានស្រាប់ ដើម្បីធានាការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក។ រាល់កិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះត្រូវតែស្របដាច់ខាតទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ និងមិនត្រូវធ្វើឱ្យចរិតលក្ខណៈសកលនៃអនុសញ្ញានេះត្រូវចុះខ្សោយឡើយ ។ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះ រដ្ឋទាំងឡាយអាចអនុម័តរាល់វិធាន និងរាល់បទបញ្ជាដែលពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ សំដៅធានាកិច្ចការពារយ៉ាងប្រសើរបំផុតដល់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក បើប្រៀបធៀបទៅនឹងបណ្តាវិធានដែលបានអនុម័តក្នុងក្របខណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះ។

២. ភាគីទាំងឡាយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ឬថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីដទៃទៀត អាចអញ្ជើញរដ្ឋទាំងឡាយដែលមានចំណងទាក់ទងពិតប្រាកដ ជាពិសេសចំណងទាក់ទងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យា ជាមួយនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលពាក់ព័ន្ធ ឱ្យចូលរួមក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះបាន ។

៣. អនុសញ្ញានេះមិនផ្លាស់ប្តូរសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនៃបណ្តារដ្ឋភាគីចូលរួម ក្នុងន័យនៃកិច្ចការពារនាវាដែលលិចក្នុងទឹកស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី និងថ្នាក់តំបន់ ឬកិច្ចព្រមព្រៀងពហុភាគីដទៃទៀតដែលចុះរួចហើយ មុនការអនុម័តនៃអនុសញ្ញានេះ ជាពិសេសប្រសិនបើកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងនេះស្របតាមគម្រោង នៃអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា៧.- បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្រ

១. ក្នុងការអនុវត្តអធិបតេយ្យភាពរបស់ខ្លួន បណ្តារដ្ឋភាគីមានសិទ្ធិផ្តាច់មុខក្នុងការដាក់បទបញ្ជា និងអនុញ្ញាតរាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍នានាលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន។

២. ដោយមិនប៉ះពាល់ដល់កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ និងវិធានការដទៃទៀតនៃច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលកំពុងអនុវត្តដើម្បីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក រដ្ឋភាគីទាំងឡាយអាចចេញបទប្បញ្ញត្តិក្នុងការអនុវត្តវិធានចំពោះកិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតនៅក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន។

៣. ក្នុងដែនទឹកប្រជុំកោះ និងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន ក្នុងការអនុវត្តអធិបតេយ្យភាពរបស់ខ្លួន និងស្របតាមការអនុវត្តទូទៅដែលត្រូវគោរពរវាងរដ្ឋ និងរដ្ឋ ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដើម្បីអនុម័តយកវិធីដ៏ប្រសើរបំផុត សំដៅការពារបណ្តានាវា និង យន្តហោះរបស់រដ្ឋ ហើយក្នុងករណីនៃការរុករកឃើញនាវា និងយន្តហោះរបស់រដ្ឋដែលមានអត្តសញ្ញាណច្បាស់លាស់ រដ្ឋភាគីនានាត្រូវតែផ្តល់ព័ត៌មានដល់រដ្ឋម្ចាស់យានជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ និងរដ្ឋដទៃទៀតដែលមាន

ទំនាក់ទំនងជិតស្និទ្ធនឹងគ្នា ជាពិសេសខាងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬ បុរាណវិទ្យា ។

មាត្រា៨.- បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់តភ្ជាប់

ដោយមិនប៉ះពាល់ដល់មាត្រា ៩ និងមាត្រា ១០ ក៏ដូចជាក្នុងការអនុវត្តតាមមាត្រា ៣០៣ កថាខណ្ឌទី ២ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ រដ្ឋភាគីទាំងឡាយអាចដាក់បទប្បញ្ញត្តិ និងអនុញ្ញាតរាល់អន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងតំបន់តភ្ជាប់របស់ខ្លួន។ ដើម្បីសម្រេចគោលបំណងនេះ បណ្តារដ្ឋភាគីត្រូវដាក់បទប្បញ្ញត្តិដើម្បីអនុវត្តវិធានទាំងនោះ។

មាត្រា៩.- សេចក្តីប្រកាស និងសេចក្តីជូនដំណឹងក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ និងលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ

១. វាជាកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគីក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកស្ថិតក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ និងលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ។

ជាលទ្ធផល :

(ក) រដ្ឋភាគីមួយនៅពេលណាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនណាម្នាក់ ឬនាវាដែលមានសញ្ជាតិរបស់ខ្លួនរកឃើញ ឬចង់ធ្វើអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ ត្រូវតម្រូវឱ្យពលរដ្ឋនោះ ឬប្រមុខនាវានោះ ប្រកាសដល់ខ្លួន នូវការរកឃើញ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍នោះ

(ខ) ក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្ររបស់រដ្ឋភាគីមួយទៀត :

(ខ១) រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវតម្រូវឱ្យពលរដ្ឋ ឬប្រមុខនាវារបស់ខ្លួន ប្រកាសនូវការរកឃើញ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍នេះដល់ខ្លួនផង និងដល់ភាគីផ្សេងទៀតផង

(ខ២) ឬក្នុងករណីចាំបាច់ណាមួយនោះ រដ្ឋភាគីត្រូវតម្រូវឱ្យពលរដ្ឋ ឬប្រមុខនាវាប្រកាសដល់ខ្លួននូវការរកឃើញ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍នេះ និងត្រូវធ្វើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះបញ្ជូនឱ្យបានលឿន និងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពជូនដល់រដ្ឋភាគីដទៃទៀត។

២. ដោយតម្កល់នូវលិខិតូបករណ៍សម្រាប់សុំសច្ចាប័ន សុំការយល់ព្រម និងការទទួលយក ឬការសុំចូលជាភាគី រដ្ឋភាគីមួយត្រូវបញ្ជាក់អំពីរបៀបដែលខ្លួននឹងបញ្ជូនសេចក្តីប្រកាសទាំងនេះ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ (ខ) នៃមាត្រានេះ។

៣. រដ្ឋភាគីមួយជូនដំណឹងដល់អគ្គនាយកអំពីការរុករកឃើញ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលខ្លួនបានទទួល ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រានេះ។

៤. អគ្គនាយកចែកចាយរាល់ព័ត៌មានដែលខ្លួនបានទទួលឱ្យដល់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ ស្របតាមខ្លឹមសារកថាខណ្ឌទី ៣ នៃមាត្រានេះ ។

៥. គ្រប់រដ្ឋភាគីអាចជូនដំណឹងឱ្យរដ្ឋភាគីណាមួយ ក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រដែលមានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយដែលចង់បានការពិគ្រោះយោបល់ពីរដ្ឋនេះ អំពីរបៀបធានាកិច្ចការពារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះបេតិកភណ្ឌនេះ ។ សេចក្តីប្រកាសនេះត្រូវឈរលើមូលដ្ឋានទំនាក់ទំនងច្បាស់លាស់រវាងទំនាក់ទំនងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យា ជាមួយនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា១០.- ការការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ និងលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ

១. ការអនុញ្ញាតសម្រាប់កិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្រ អាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែស្របនឹងបទប្បញ្ញត្តិ នៃមាត្រានេះ។

២. រដ្ឋជាភាគីមួយ ដែលមានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកស្ថិតនៅក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្ររបស់ខ្លួន មានសិទ្ធិហាមឃាត់ ឬអនុញ្ញាតរាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌនេះដើម្បីរារាំងរាល់ការធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិអធិបតេយ្យ ឬប៉ះពាល់ដល់យុត្តាធិការរបស់ខ្លួន ដូចដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់អន្តរជាតិរួមទាំងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ។

៣. នៅពេលដែលការរុករកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកត្រូវបានធ្វើឡើង ឬនៅពេលដែលកិច្ចអន្តរាគមន៍មួយត្រូវបានគ្រោងអនុវត្តលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់សេដ្ឋកិច្ចផ្តាច់មុខ ឬលើខ្ពង់រាបបាតសមុទ្ររបស់រដ្ឋភាគីណាមួយ រដ្ឋភាគីនេះត្រូវ :

(ក) ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយរដ្ឋភាគីដទៃទៀត ដែលបានបង្ហាញពីផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួន ស្របតាមមាត្រា ៩ កថាខណ្ឌទី៥ ពីរបៀបដ៏ប្រសើរបំផុតដើម្បីការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

(ខ) សម្របសម្រួលពិគ្រោះយោបល់ ក្នុងឋានៈជារដ្ឋសម្របសម្រួល លើកលែងតែរដ្ឋនេះប្រកាសយ៉ាងជាក់លាក់ថា ខ្លួនមិនមានបំណងនឹងធ្វើយ៉ាងនេះ។ ក្នុងករណីនេះ រដ្ឋភាគីទាំងឡាយដែលបានបង្ហាញពីផលប្រយោជន៍ស្របតាមមាត្រា៩ កថាខណ្ឌទី៥ ត្រូវចាត់តាំងរដ្ឋណាមួយឱ្យបំពេញនាទីជាអ្នកសម្របសម្រួល។

៤. ដោយមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ភារកិច្ចរបស់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក តាមរយៈការអនុម័តនូវរាល់វិធានការសមស្របតាមច្បាប់អន្តរជាតិ សំដៅរារាំងរាល់គ្រោះថ្នាក់ភ្លាមៗចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកជាពិសេសអំពើគក់ប្លន់ រដ្ឋសម្របសម្រួលអាចចាត់វិធានការសមស្រប និង ឬផ្តល់ការអនុញ្ញាតចាំបាច់ទាំងអស់ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់អាចចាត់ការមុនរាល់ការពិគ្រោះយោបល់ដើម្បីរារាំងរាល់គ្រោះថ្នាក់ភ្លាមៗចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយហេតុផលនៃសកម្មភាពមនុស្ស ឬដោយ

ហេតុផលដទៃទៀត ជាពិសេសការឆក់ប្លន់ ។ ក្នុងពេលអនុម័តវិធានការទាំងនេះ រដ្ឋភាគីអាចស្នើសុំជំនួយពីរដ្ឋភាគីដទៃទៀតបាន ។

៥. រដ្ឋសម្របសម្រួល :

(ក) ត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចនូវវិធានការការពារដែលបានព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋទាំងឡាយ ដែលបានចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់គ្នា រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួល លើកលែងតែរដ្ឋទាំងនោះរួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលយល់ព្រមឱ្យរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀត ជាអ្នកអនុវត្តវិធានការនេះ។

(ខ) ត្រូវផ្តល់ការអនុញ្ញាតទាំងអស់ដែលចាំបាច់ចំពោះវិធានការទាំងឡាយ ដែលបានព្រមព្រៀងស្របតាមបណ្តាវិធានទាំងនោះ លើកលែងតែបណ្តារដ្ឋដែលចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់ រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលសម្រេចប្រគល់ឱ្យរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀតជាអ្នកផ្តល់ការអនុញ្ញាតនេះ។

(គ) អាចដឹកនាំរាល់ការស្រាវជ្រាវបឋមជាចាំបាច់ចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងផ្តល់រាល់ការអនុញ្ញាតចាំបាច់ ព្រមទាំងបញ្ជូនយ៉ាងប្រញាប់នូវលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះ ដល់អគ្គនាយក ហើយអគ្គនាយកត្រូវបញ្ជូនភ្លាមនូវព័ត៌មានទាំងនេះដល់រដ្ឋភាគីទាំងឡាយដទៃទៀត។

៦. ដោយធ្វើការសម្របសម្រួលនូវរាល់មតិយោបល់ ដោយធ្វើការអនុម័តនូវរាល់វិធានការ និងដោយធ្វើការដឹកនាំការស្រាវជ្រាវបឋម និង ឬដោយផ្តល់នូវការអនុញ្ញាតចាំបាច់ទាំងអស់ ស្របតាមមាត្រានេះ រដ្ឋសម្របសម្រួលត្រូវប្រព្រឹត្តក្នុងនាមរដ្ឋភាគីទាំងមូល មិនមែនសម្រាប់ផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួននោះឡើយ។ ទង្វើបែបនេះមិនអាចត្រូវបានលើកឡើងដើម្បីទាមទារសិទ្ធិបុរិមា[១] ឬសិទ្ធិយុត្តាធិការណាមួយដែលមិនទទួលស្គាល់ដោយច្បាប់អន្តរជាតិ ជាពិសេសដោយអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រឡើយ ។

៧. ក្រោមបទប្បញ្ញត្តិនៃវាក្យខណ្ឌទី ២និងទី ៤ នៃមាត្រានេះ មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានកិច្ចអន្តរាគមន៍ណាមួយ ធ្វើឡើងលើនាវា ឬយន្តហោះរបស់រដ្ឋ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីរដ្ឋសាមី និងដោយគ្មានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការពីរដ្ឋសម្របសម្រួលឡើយ។

មាត្រា១១.- ការធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ និងការជូនដំណឹងនៅក្នុងតំបន់

១. ជាបន្ទុករបស់រដ្ឋភាគីទាំងអស់ ត្រូវការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលស្ថិតក្នុងតំបន់ ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ និងស្របតាមមាត្រា ១៤៩ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ។ ដោយហេតុនេះ នៅពេលដែលពលរដ្ឋនៃរដ្ឋភាគីមួយ ឬនាវាដោតទង់ជ័យរបស់រដ្ឋនោះរុករកឃើញ ឬមានបំណងចង់ធ្វើអន្តរាគមន៍

---

[១] Droit préferentiel

លើតំបន់ដែលមានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក រដ្ឋភាគីនោះចាំបាច់ត្រូវតែឱ្យពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន ឬប្រមុខនាវា ប្រកាសប្រាប់នូវការរុករកនោះ ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍នោះ ។

២. បណ្តារដ្ឋភាគីត្រូវជូនដំណឹងចំពោះអគ្គនាយក និងចំពោះអគ្គលេខាធិការ នៃអាជ្ញាធរអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកដំរាលសមុទ្រជ្រៅៗ អំពីការរុករក ឬកិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលគេបានប្រកាសប្រាប់ ។

៣. អគ្គនាយកត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់គ្រប់រដ្ឋភាគីដោយគ្មានកាលកំណត់ នូវរាល់ព័ត៌ដែលខ្លួនបានជូនដំណឹង ។

៤. រដ្ឋភាគិមួយអាចជូនដំណឹងចំពោះអគ្គនាយកដែលត្រូវពិគ្រោះអំពីវិធីការពារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។ សេចក្តីប្រកាសនោះត្រូវធ្វើឡើងលើមូលដ្ឋាននៃទំនាក់ទំនងពិតប្រាកដមួយជាមួយបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកនេះ ដោយគិតគូរជាពិសេសដល់សិទ្ធិបុរិមាទាំងឡាយនៃបណ្តារដ្ឋដែលមានប្រភពដើមខាងវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យា ។

មាត្រា១២.- កិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងតំបន់

១. លិខិតអនុញ្ញាតអាចត្រូវផ្តល់ឱ្យសម្រាប់កិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ស្ថិតនៅក្នុងតំបន់លុះត្រាណាតែខ្លឹមសារនៃលិខិតអនុញ្ញាតនោះស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះប៉ុណ្ណោះ ។

២. អគ្គនាយកត្រូវអញ្ជើញរដ្ឋភាគីទាំងអស់ដែលបានបង្ហាញពីផលប្រយោជន៍របស់គេ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ១១ វាក្យខណ្ឌទី ៤ ឱ្យធ្វើការពិគ្រោះយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់អំពីការរក្សាការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហើយត្រូវជ្រើសតាំងរដ្ឋភាគីមួយ ដែលនឹងទទួលបន្ទុកធ្វើការសម្របសម្រួលពិគ្រោះយោបល់ក្នុងនាមជារដ្ឋសម្របសម្រួល ។ អគ្គនាយកក៏ត្រូវអញ្ជើញអាជ្ញាធរអន្តរជាតិទទួលបន្ទុកដំរាលសមុទ្រជ្រៅ ១ ឱ្យចូលរួមក្នុងការពិគ្រោះយោបល់នោះផងដែរ ។

៣. គ្រប់រដ្ឋភាគីអាចចាត់វិធានការទាន់ពេល ស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ប្រសិនបើចាំបាច់ត្រូវពិគ្រោះយោបល់ជាមុនដើម្បីទប់ស្កាត់រាល់គ្រោះថ្នាក់ជាបន្ទាន់ចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលបណ្តាលមកពីសកម្មភាពរបស់មនុស្សឬសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ដូចជាការលួចប្លន់ជាដើម ។

៤. រដ្ឋសម្របសម្រួល :

(ក) ត្រូវធ្វើឱ្យសម្រេចនូវរាល់វិធានការការពារដែលបានយល់ព្រមដោយបណ្តារដ្ឋចូលរួមក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួល លើកលែងតែបណ្តារដ្ឋពិគ្រោះយោបល់រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលយល់ស្របឱ្យរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀតចាត់វិធានការទាំងនេះ ។

(ខ) ត្រូវចេញលិខិតអនុញ្ញាតចាំបាច់ទាំងអស់ចំពោះរាល់វិធានការដែលបានយល់ព្រមរួចហើយ ស្រប

តាមអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែបណ្ដារដ្ឋពិគ្រោះយោបល់ រួមទាំងរដ្ឋសម្របសម្រួលយល់ស្របឱ្យរដ្ឋភាគីមួយផ្សេងទៀតចេញលិខិតអនុញ្ញាតទាំងនេះ។

៥. រដ្ឋសម្របសម្រួលអាចដឹកនាំរាល់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវបឋមដែលចាំបាច់ត្រូវធ្វើ ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងចេញរាល់លិខិតអនុញ្ញាតចាំបាច់សម្រាប់កិច្ចការនេះ ហើយរដ្ឋនេះត្រូវបញ្ជូនជាបន្ទាន់នូវលទ្ធផលទាំងឡាយដល់អគ្គនាយកដែលជាអ្នកមានភារកិច្ចផ្ទេរព័ត៌មានទាំងនេះឱ្យដល់បណ្ដារដ្ឋភាគីដទៃទៀត។

៦. ដោយសម្របសម្រួលរាល់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ដោយចាត់វិធានការដឹកនាំ ចាត់ចែងការស្រាវជ្រាវទាំងឡាយដែលចាំបាច់ជាបឋម និង ឬដោយចេញលិខិតអនុញ្ញាតទាំងឡាយតាមមាត្រានេះ រដ្ឋសម្របសម្រួលធ្វើកិច្ចការនេះដើម្បីជាផលប្រយោជន៍របស់មនុស្សជាតិទាំងមូលក្នុងនាមរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ។ គេត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសដល់សិទ្ធិបុរិមារបស់រដ្ឋទាំងឡាយដែលមានប្រភពដើមផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវត្ថុវិទ្យាប្រហាក់ប្រហែលនឹងបេតិកភណ្ឌដែលពាក់ព័ន្ធ។

៧. គ្មានរដ្ឋណាមួយអាចធ្វើអន្តរាគមន៍ ឬអនុញ្ញាតឱ្យធ្វើអន្តរាគមន៍លើនាវា ឬយន្តហោះរបស់រដ្ឋដែលស្ថិតក្នុងតំបន់ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីរដ្ឋម្ចាស់នាវា ឬម្ចាស់យន្តហោះនោះបានឡើយ។

មាត្រា១៣.- អភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យ

នាវាចម្បាំង និងនាវារដ្ឋាភិបាល ឬយន្តហោះយោធាដែលទទួលបាននូវអភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យកំពុងធ្វើប្រតិបត្តិការក្នុងគោលដៅមិនមែនពាណិជ្ជកម្មក្នុងសកម្មភាពធម្មតានៃប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួន ហើយដែលមិនចូលរួមធ្វើអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក គ្មានកាតព្វកិច្ចត្រូវធ្វើសេចក្ដីប្រកាសអំពីការរកឃើញបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក តាមមាត្រា ៩ មាត្រា ១០ មាត្រា ១១ និងមាត្រា ១២ នៃអនុសញ្ញានេះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយចាត់វិធានការសមស្រប ដែលមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រតិបត្តិការទាំងឡាយផង ដល់សមត្ថភាពប្រតិបត្តិនៃនាវាចម្បាំង និងនាវារដ្ឋាភិបាល ឬយន្តហោះយោធារបស់ពួកគេ ដែលទទួលបានអភ័យឯកសិទ្ធិអធិបតេយ្យ កំពុងប្រតិបត្តិការក្នុងគោលដៅមិនមែនពាណិជ្ជកម្មផង រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ក្នុងវិធានការសមហេតុផល និងអាចធ្វើទៅបាន ត្រូវធានាថានាវាទាំងនេះបានគោរពតាមបទប្បញ្ញត្តិនានា នៃមាត្រា ៩ មាត្រា ១០ មាត្រា ១១ និងមាត្រា ១២ នៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា១៤.- ការត្រួតពិនិត្យអំពីការហូរចូលក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការរក្សាទុក

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់វិធាននានា ដើម្បីរារាំងការហូរចូលក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម និងការកាន់កាប់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលនាំចេញដោយខុសច្បាប់ និង ឬដែលត្រូវគេរើបអូស ពេលដែលការ

រើបអូសនោះរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា១៥.- ការមិនប្រើប្រាស់នូវតំបន់នានា ដែលស្ថិតនៅក្រោមយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់គ្រប់វិធានការ ដើម្បីហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ទឹកដីរបស់ខ្លួន រួមទាំងកំពង់ផែសមុទ្ររបស់ខ្លួនក៏ដូចជាកោះសិប្បនិម្មិត សំណង់នានា និងរចនាសម្ព័ន្ធដែលស្ថិតក្រោមយុត្តាធិការផ្តាច់មុខ ឬដែលស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតត្រាផ្តាច់មុខរបស់ខ្លួន សម្រាប់ធ្វើជាមូលដ្ឋានអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលមិនស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា១៦.- វិធានការទាក់ទិននឹងពលរដ្ឋ និងនាវា

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវចាត់គ្រប់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាថាពលរដ្ឋរបស់ខ្លួន និងនាវាទាំងឡាយដែលដោតទង់ជាតិរបស់ខ្លួន មិនចូលរួមក្នុងកិច្ចអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលមិនស្របទៅនឹងអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា១៧.- ទណ្ឌកម្ម

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះគ្រប់បទល្មើសផ្ទុយនឹងវិធានការដែលខ្លួនបានដាក់ចេញ ដើម្បីជំរុញឱ្យអនុសញ្ញានេះអនុវត្តបានសម្រេច ។

២. ទណ្ឌកម្មដែលយកមកអនុវត្តចំពោះបទល្មើសនានាត្រូវតែមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរដើម្បីធានាការគោរពអនុសញ្ញានេះ និងដើម្បីបន្ថយការប្រព្រឹត្តបទល្មើស ទោះជានៅទីណាក៏ដោយ ។ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម គឺសំដៅទប់ស្កាត់រាល់ការទាញយកប្រយោជន៍របស់ជនល្មើសពីសកម្មភាពខុសច្បាប់របស់ខ្លួន ។

៣. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវសហការគ្នាដើម្បីធានារាល់ការអនុវត្តទណ្ឌកម្មទាំងនេះ ដោយផ្អែកលើមាត្រានេះ ។

មាត្រា១៨.- ការរឹបអូស និងការប្រើប្រាស់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក

១. រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីធ្វើការរឹបអូសទៅលើទឹកដីរបស់ខ្លួន នូវផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលបានស្រង់យកដោយមិនស្របទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃអនុសញ្ញានេះ ។

២. រាល់រដ្ឋភាគីដែលបានធ្វើការរើបម្រាស់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយអនុវត្តតាមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវធ្វើការចុះបញ្ជី និងថែរក្សាផ្នែកនានាទាំងនោះ ហើយត្រូវចាត់រាល់វិធានការសមហេតុផល ដើម្បីធានាភាពគង់វង្សស្ថិតស្ថេរនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកទាំងនោះ ។

៣. រាល់រដ្ឋភាគីដែលបានធ្វើការរើបម្រាស់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដោយអនុវត្តតាមអនុសញ្ញានេះ ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដល់អគ្គនាយក និងដល់រដ្ឋដទៃទៀតដែលមានទំនាក់ទំនងពិតប្រាកដ ជាពិសេសទំនាក់ទំនងខាងវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវិទ្យាជាមួយបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ។

៤. រដ្ឋភាគីដែលបានធ្វើការរើបម្រាស់ផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវធានាឱ្យមានការប្រើប្រាស់បានជាប្រយោជន៍ទូទៅ ដោយធ្វើការថ្លឹងថ្លែងអំពីភាពចាំបាច់នៃការថែរក្សា និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីសារសំខាន់នៃការផ្គុំឡើងវិញនូវផ្នែកនានាដែលបែកខ្ចែក អំពីសេចក្តីត្រូវការក្នុងការស្វែងយល់របស់មហាជន អំពីការតាំងពិព័រណ៍ និងការអប់រំ ព្រមទាំងសារប្រយោជន៍របស់រដ្ឋទាំងអស់ដែលមានទំនាក់ទំនងពិតប្រាកដ ជាពិសេសទំនាក់ទំនងផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ ឬបុរាណវត្ថុវិទ្យាជាមួយបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលមានការពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា១៩.- កិច្ចសហការ និងការចែករំលែកព័ត៌មាន

១. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវសហការគ្នា និងត្រៀមខ្លួនក្នុងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ដើម្បីធានាកិច្ចការពារ និងការគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសញ្ញានេះ ជាអាទិ៍ទៅពេលដែលអាចធ្វើទៅបាន តាមរយៈការសហការគ្នាក្នុងការរុករក ក្នុងការធ្វើកំណាយ ការរៀបចំឯកសារ ការថែរក្សា និងការលើកតម្លៃចំពោះបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះ ។

២. ល្គឹកណាដែលកម្មវត្ថុនៃអនុសញ្ញានេះអាចអនុញ្ញាតឱ្យបាន រដ្ឋភាគីនិមួយៗត្រូវត្រៀមរំលែកជាមួយបណ្តារដ្ឋភាគីដទៃទៀត នូវរាល់ព័ត៌មានដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។ ជាពិសេសរាល់ព័ត៌មាន ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការរកឃើញផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌនេះ ជាអាទិ៍ មានទីតាំងរបស់វា មានផ្នែកនានាដែលត្រូវជីកកកាយបានឬរើបម្រាស់បាន វត្ថុល្មើសដែលផ្ទុយនឹងអនុសញ្ញានេះ ឬដែលរំលោភលើបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗនៃច្បាប់អន្តរជាតិ វិធីសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសវិទ្យាសាស្ត្រដែលសមស្របនិងការវិវត្តរបស់ច្បាប់ ដែលអាចយកមកអនុវត្តបានចំពោះបេតិកភណ្ឌប្រភេទនេះ ។

៣. រាល់ព័ត៌មានដែលទាក់ទងទៅនឹងការរុករកឃើញ ឬទាក់ទងទៅនឹងទីតាំងនៃផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលត្រូវចែករំលែករវាងរដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ឬរវាងអង្គការយូណេស្កូ និងបណ្តារដ្ឋភាគី ត្រូវស្ថិតនៅជាសម្ងាត់ ហើយអាចផ្តល់បានចំពោះតែអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចនៃបណ្តារដ្ឋភាគី លុះណាតែព័ត៌មាននោះសមស្របទៅនឹងច្បាប់ជាតិរបស់ខ្លួន ហើយល្គឹកណាដែលការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះអាចមានគ្រោះថ្នាក់ ឬហានិភ័យសម្រាប់

ការថែរក្សានូវផ្នែកនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបេតិកភណ្ឌនេះ ។

៤. រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់ត្រូវវិធានការសមរម្យដែលអាចធ្វើទៅបាន រួមទាំងការប្រើនូវមូលដ្ឋានទិន្នន័យអន្តរជាតិសមស្រប ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានដែលខ្លួនមានស្តីពីផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលត្រូវជីកកកាយបាន ឬរឹបអូសបានដោយរំលោភលើអនុសញ្ញានេះ ឬដោយផ្ទុយនឹងច្បាប់អន្តរជាតិ។

មាត្រា២០.- ការចាប់អារម្មណ៍របស់មហាជន

រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់រាល់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធ្វើឱ្យសាធារណជន មានចំណាប់អារម្មណ៍យល់ដឹងពីតអំពីតម្លៃ និងផលប្រយោជន៍របស់បេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងអំពីសារសំខាន់នៃកិច្ចការពារ ដែលត្រូវបានចែងដោយអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា២១.- ការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកបុរាណវត្ថុវិទ្យាក្រោមទឹក

រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវសហការគ្នា ដើម្បីរៀបចំការបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកបុរាណវត្ថុវិទ្យាក្រោមទឹក ព្រមទាំងផ្នែកបច្ចេកទេសក្នុងការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងដើម្បីធ្វើការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងបេតិកភណ្ឌនេះ ទៅតាមលក្ខខណ្ឌសមស្រប ។

មាត្រា២២.- អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

១. ដើម្បីធានាឱ្យមានការអនុវត្តបានត្រឹមត្រូវនូវអនុសញ្ញានេះ បណ្តារដ្ឋភាគីត្រូវបង្កើតក្រុម ឬអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ឬពង្រឹងអាជ្ញាធរដែលមានស្រាប់ ដើម្បីធ្វើការបង្កើត ការរក្សាទុក និងការធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព នៃបញ្ជីសារពើភណ្ឌបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងដើម្បីធានាប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវកិច្ចការពារ ការថែរក្សា ការលើកតម្លៃ និងការគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ព្រមទាំងការស្រាវជ្រាវ និងការអប់រំ។

២. រដ្ឋភាគីទាំងឡាយត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានដល់អគ្គនាយក នូវឈ្មោះ និងអាសយដ្ឋាន នៃអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចខាងផ្នែកបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក។

មាត្រា២៣.- សន្និសីទនានានៃបណ្តារដ្ឋភាគី

១. អគ្គនាយកជាអ្នកកោះប្រជុំនៃបណ្តារដ្ឋភាគី ក្នុងឆ្នាំក្រោយពីការចូលជាធរមាននៃអនុសញ្ញានេះ បន្ទាប់មក ត្រូវកោះប្រជុំយ៉ាងតិចរៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង។ អគ្គនាយកត្រូវកោះប្រជុំសន្និសីទវិសាមញ្ញមួយនៃបណ្តារដ្ឋភាគី ប្រសិនបើមានការស្នើសុំពីបណ្តារដ្ឋភាគីភាគច្រើន។

២. សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគីកំណត់អំពីមុខងារ និងការទទួលខុសត្រូវរបស់ខ្លួន ។

៣. សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគីអនុម័តបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ។

៤. សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគី អាចបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសមួយរួមមានសមាសភាពជាអ្នកជំនាញ ដែលបេក្ខភាពរបស់ពួកគេត្រូវបានស្នើឡើងដោយបណ្តារដ្ឋភាគី ដែលត្រូវមានការថ្លឹងថ្លែងអំពីគោលការណ៍បែងចែកដោយសមធម៌ស្របតាមភូមិសាស្ត្រនិងស្របតាមកម្មវត្ថុនៃគោលការណ៍តុល្យភាពរវាងភេទនិងភេទ ។

៥. ក្នុងករណីចាំបាច់ ក្រុមប្រឹក្សាពិគ្រោះយោបល់ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសត្រូវជួយរៀបចំសន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគីខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ឬបច្ចេកទេស ដែលទាក់ទិនទៅនឹងការអនុវត្តវិធាននានា ។

មាត្រា២៤.- លេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញានេះ

១. អគ្គនាយកជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះលេខាធិការដ្ឋាននៃអនុសញ្ញានេះ។

២. មុខងាររបស់លេខាធិការដ្ឋាននេះរួមមានជាអាទិ៍ :

(ក) ការរៀបចំសន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគី ដូចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា២៣ កថាខណ្ឌ ទី១

(ខ) ផ្តល់ការឧបត្ថម្ភជាចាំបាច់ដល់បណ្តារដ្ឋភាគី ដើម្បីអនុវត្តបាននូវរាល់សេចក្តីសម្រេចនានារបស់សន្និសីទនៃបណ្តារដ្ឋភាគី។

មាត្រា២៥.- ការដោះស្រាយជម្លោះដោយសន្តិវិធី

១. រាល់ជម្លោះរវាងរដ្ឋភាគីពីរ ឬច្រើនស្តីពីការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តនូវអនុសញ្ញានេះ គឺជាកម្មវត្ថុ នៃកិច្ចចរចា ប្រកបដោយសុទ្ធចិត្ត ឬដោយមធ្យោបាយនៃដំណោះស្រាយសន្តិវិធីតាមជម្រើសរបស់ខ្លួន។

២. ប្រសិនបើការចរចាទាំងនេះមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការដោះស្រាយជម្លោះក្នុងរយៈពេលមួយសមស្រប ជម្លោះនេះអាចដាក់ជូនអង្គការយូណេស្កូជាអ្នកសម្របសម្រួល ដោយការព្រមព្រៀងរួមគ្នារវាងរដ្ឋភាគីនានាដែលពាក់ព័ន្ធ។

៣. ប្រសិនបើគ្មានការសម្របសម្រួលណាមួយអាចកើតឡើងទេ ឬប្រសិនបើការសម្របសម្រួលនោះមិនឈានដល់ដំណោះស្រាយមួយទេ រាល់បទប្បញ្ញត្តិដែលទាក់ទិនទៅនឹងដំណោះស្រាយជម្លោះ ដូចមានចែងក្នុងផ្នែកទី១៥ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពី នីតិសមុទ្រ នឹងត្រូវបានយកមកអនុវត្តចំពោះគ្រប់ជម្លោះរវាងបណ្តារដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ តាមរយៈការបកស្រាយ ឬការអនុវត្តនៃអនុសញ្ញានេះ ទោះបីរដ្ឋនោះជាភាគី ឬមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រក៏ដោយ ។

៤. គ្រប់នីតិវិធីជ្រើសរើសដោយរដ្ឋភាគីមួយនៃអនុសញ្ញានេះ និងអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៨៧ ត្រូវបានយកមកអនុវត្តចំពោះដំណោះស្រាយនៃជម្លោះតាមមាត្រានេះ លើកលែងតែរដ្ឋភាគីនេះ ពេលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក ឬយល់ព្រមចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ ឬនៅពេលណាមួយបន្ទាប់មក បានជ្រើសរើសយកនីតិវិធីមួយផ្សេងទៀតតាមមាត្រា២៨៧ សម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះដែលកើតចេញពីអនុសញ្ញានេះ។

៥. នៅពេលដែលខ្លួនផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក ឬយល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ ឬនៅពេលណាមួយបន្ទាប់មក រដ្ឋភាគីនៃអនុសញ្ញានេះដែលមិនមែនជាភាគីនៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រមានសេរីភាពក្នុងការជ្រើសរើស តាមការប្រកាសជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវមធ្យោបាយមួយ ឬច្រើនដូចមានចែងក្នុង មាត្រា២៨៧ កថាខណ្ឌទី១ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រសម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះតាមមាត្រានេះ ។ មាត្រា២៨៧ អនុវត្តចំពោះសេចក្តីប្រកាសនេះ ក៏ដូចជាចំពោះគ្រប់ជម្លោះ ដែលរដ្ឋនេះជាភាគីហើយដែលមិនបានចែងកំណត់ដោយសេចក្តីប្រកាសមួយជាធរមាន។ ក្នុងគោលបំណងធ្វើការផ្សះផ្សា និងធ្វើជាអាជ្ញាកណ្តាលស្របតាមឧបសម្ព័ន្ធទី៥ និងទី ៧ នៃអនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីនីតិសមុទ្រ រដ្ឋនេះមានសម្បទាគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការចាត់តាំងអ្នកសម្របសម្រួល និងអ្នកអាជ្ញាកណ្តាល ដែលនឹងត្រូវចុះឈ្មោះក្នុងបញ្ជីរៀបរាប់ នៅឧបសម្ព័ន្ធទី ៥ មាត្រា ២ និងនៅឧបសម្ព័ន្ធទី ៧ មាត្រា២ សម្រាប់ដោះស្រាយជម្លោះនានា ដែលកើតចេញពីអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា២៦.- ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការចូលជាសមាជិក

១. អនុសញ្ញានេះ អាចដាក់ឱ្យរដ្ឋជាសមាជិករបស់អង្គការយូណេស្កូ ផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក ឬយល់ព្រម។

២. អនុសញ្ញានេះដាក់ឱ្យចូលជាសមាជិកពីសំណាក់ :

(ក) រដ្ឋមិនមែនជាសមាជិកអង្គការយូណេស្កូ តែជាសមាជិករបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ ឬសមាជិករបស់ស្ថាប័នជំនាញពិសេសមួយស្ថិតក្នុងប្រព័ន្ធនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ឬរបស់ភ្នាក់ងារអន្តរជាតិផ្នែកថាមពលបរមាណូ ព្រមទាំងបណ្តារដ្ឋភាគីនៃលក្ខន្តិកៈតុលាការយុត្តិធម៌អន្តរជាតិ និងគ្រប់រដ្ឋផ្សេងទៀតដែលបានអញ្ជើញឱ្យចូលជាសមាជិកដោយសន្និសីទកំពូលរបស់អង្គការយូណេស្កូ។

(ខ) បណ្តាដែនដីដែលទទួលបាននូវស្វ័យភាពផ្ទៃក្នុងពេញលេញបានទទួលស្គាល់ដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ ប៉ុន្តែមិនទាន់បានទទួលឯករាជភាពពេញលេញ ស្របតាមសេចក្តីសម្រេចលេខ ១៥១៤ (១៥) របស់មហាសន្និបាត ហើយដែលមានសមត្ថកិច្ចលើបញ្ហាទាំងឡាយដែលគ្រប់គ្រងដោយអនុសញ្ញានេះ រួមទាំងសមត្ថកិច្ចចុះសន្ធិសញ្ញាស្តីពីបញ្ហាទាំងនេះ។

៣. រាល់លិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន នៃការទទួលយក នៃការយល់ព្រម ឬនៃការចូលជាសមាជិក ត្រូវតម្កល់ទុកនៅនឹងអគ្គនាយក។

មាត្រា២៧.- ការចូលជាធរមាន

អនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានបីខែក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់លិខិតូបករណ៍ទី២០ ដូចដែលមានចែងនៅមាត្រា២៦ ប៉ុន្តែចំពោះតែរដ្ឋ ឬដែនដីចំនួន២០ដែលបានតម្កល់លិខិតូបករណ៍របស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ។ អនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានចំពោះរដ្ឋ ឬដែនដីទាំងអស់រយៈពេលបីខែក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការតម្កល់ទុកលិខិតូបករណ៍របស់ខ្លួន។

មាត្រា២៨.- សេចក្តីប្រកាសទាក់ទងទៅនឹងសាគរទ្វីប

នៅពេលដែលខ្លួនផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ រាល់រដ្ឋភាគីទាំងអស់អាចប្រកាសបានគ្រប់ពេលថាវិធានទាំងឡាយដែលអនុវត្តចំពោះសាគរទ្វីបរបស់ខ្លួន គ្មានលក្ខណៈចរិតជាសមុទ្រឡើយ។

មាត្រា២៩.- វិសាលភាពអនុវត្តតាមភូមិសាស្ត្រ

នៅពេលដែលខ្លួនផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិកនៃអនុសញ្ញានេះ រដ្ឋឬ ដែនដីមួយតាមរយៈសេចក្តីប្រកាសដែលបានតម្កល់ទុកទៅកន្លែងរក្សាឯកសារ អាចចែងថាអនុសញ្ញានេះមិនអាចអនុវត្តចំពោះផ្នែកណាមួយជាកំណត់ ស្ថិតក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ស្ថិតក្នុងដែនទឹកផ្ទៃក្នុង ដែនទឹកប្រជុំកោះ ឬក្នុងដែនសមុទ្ររបស់ខ្លួន ហើយត្រូវបញ្ជាក់ពីមូលហេតុនៃសេចក្តីប្រកាសនៅក្នុងអនុសញ្ញានេះ។ ប្រសិនបើអាចធ្វើទៅបាន នឹងក្នុងរយៈពេលសមស្របបំផុត រដ្ឋព្យាយាមប្រមូលលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយ ដែលក្នុងនោះអនុសញ្ញានេះ នឹងអនុវត្តចំពោះតំបន់ពិសេសៗ នានា ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួន។ នៅពេលដែលកិច្ចការនេះសម្រេចបាន ពេលនោះរដ្ឋនឹងដកសេចក្តីប្រកាសរបស់ខ្លួនចេញទាំងស្រុង ឬមួយផ្នែក។

មាត្រា៣០.- **សិទ្ធិបម្រុងនានា**

លើកលែងតែមាត្រា ២៩ ចេញ គ្មានសិទ្ធិបម្រុងណាមួយអាចធ្វើទៅបានឡើយចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។

មាត្រា៣១.- **វិសោធនកម្ម**

១. រដ្ឋភាគីទាំងអស់ តាមរយៈលិខិតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរផ្ញើជូនអគ្គនាយក អាចស្នើសុំធ្វើ វិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញានេះ ។ អគ្គនាយកមានភារកិច្ចបញ្ជូនលិខិតនេះទៅដល់បណ្តារដ្ឋភាគីទាំងអស់ ។ ក្នុងរយៈពេល៦ ខែ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការបញ្ជូនលិខិតនេះ ប្រសិនបើរដ្ឋភាគីចំនួនពាក់កណ្តាលយ៉ាងតិចផ្តល់ចម្លើយជាវិជ្ជមានចំពោះការស្នើសុំនេះ នោះអគ្គនាយកអាចដាក់សេចក្តីស្នើសុំនេះសម្រាប់ពេលសន្និសីទបន្ទាប់នៃបណ្តារដ្ឋភាគីដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា និងធ្វើការអនុម័តជាយថាហេតុ ។

២. វិសោធនកម្មទាំងឡាយត្រូវអនុម័តតាមសំឡេងភាគច្រើនពីរភាគបី នៃបណ្តារដ្ឋភាគីវត្តមាននិងចូលរួមបោះឆ្នោត ។

៣. វិសោធនកម្មនៃអនុសញ្ញានេះ នៅពេលដែលបានទទួលការអនុម័តរួចហើយ ត្រូវដាក់ជូនបណ្តារដ្ឋភាគីដើម្បីសុំការផ្តល់សច្ចាប័ន ការទទួលយក ការយល់ព្រម ឬការបញ្ចូលជាសមាជិក ។

៤. សម្រាប់រដ្ឋភាគីទាំងឡាយ ដែលបានផ្តល់សច្ចាប័ន បានទទួលយក បានយល់ព្រម ឬបានចូលជា សមាជិករួចហើយ ការធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះអនុសញ្ញានេះចូលជាធរមានរយៈពេលបីខែក្រោយបន្ទាប់ពីបានតម្កល់លិខិតូបករណ៍ទាំងឡាយ ដូចមានចែងនៅវាក្យខណ្ឌទី៣ នៃមាត្រានេះ ដោយបណ្តារដ្ឋភាគីចំនួនពីរភាគបី (២/៣) ។ បន្ទាប់មកសម្រាប់រដ្ឋ ឬដែនដីនីមួយៗដែលផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រមចំពោះវិសោធនកម្ម ឬចូលជាសមាជិក ហើយវិសោធនកម្មនេះចូលជាធរមានរយៈពេលបីខែក្រោយបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទ នៃការតម្កល់ទុកដោយភាគីនេះ នូវលិខិតូបករណ៍ផ្តល់សច្ចាប័ន ទទួលយក យល់ព្រម ឬចូលជាសមាជិករបស់ខ្លួន ។

៥. រដ្ឋ ឬដែនដីមួយដែលក្លាយជាភាគីនៃអនុសញ្ញានេះ ក្រោយការចូលជាធរមាននៃវិសោធនកម្មមួយស្របតាមវាក្យខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រានេះ ដោយមិនបានបញ្ចេញឆន្ទៈផ្ទុយពីនេះត្រូវចាត់ថា :

(ក) ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាដែលបានធ្វើវិសោធនកម្មរួចហើយ និង

(ខ) ជាភាគីនៃអនុសញ្ញាដែលមិនបានធ្វើវិសោធនកម្មចំពោះរដ្ឋភាគីទាំងអស់ ដែលមិនត្រូវបានចងភ្ជាប់កាតព្វកិច្ចដោយវិសោធនកម្មនេះ ។

មាត្រា៣២.- **ការប្តឹងបដិសេធនី**

១. រដ្ឋភាគីមួយអាចធ្វើការប្តឹងបដិសេធនីអនុសញ្ញានេះបានតាមរយៈបណ្តឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរផ្ញើជូនអគ្គនាយក ។

២. ការប្តឹងបដិសេធនឹមានអានុភាពជប់ពីរខែក្រោយមក បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលពាក្យបណ្តឹង លើកលែងតែពាក្យបណ្តឹងនេះកំណត់កាលបរិច្ឆេទមួយក្រោយទៀត។

៣. ការប្តឹងបដិសេធនឹមិនធ្វើឱ្យប៉ះពាល់អ្វីសោះឡើយដល់កាតព្វកិច្ចរបស់គ្រប់រដ្ឋភាគីក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចទាំងអស់ ដូចដែលមានចែងក្នុងអនុសញ្ញានេះ ហើយដែលរដ្ឋភាគីទាំងនេះត្រូវគោរពតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលមានលក្ខណៈឯករាជ្យពីអនុសញ្ញានេះ។

មាត្រា៣៣.- វិធាននានា

បណ្តាវិធានដែលបានចងភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសញ្ញានេះគឺជាផ្នែករួមបញ្ចូលនៃអនុសញ្ញានេះ លើកលែងតែមានបទប្បញ្ញត្តិជាក់លាក់ផ្ទុយពីនេះ ការយោងណាមួយទៅនឹងអនុសញ្ញានេះក៏ជាការឆ្លើយតបទៅលើវិធានទាំងនោះដែរ ។

មាត្រា៣៤.- ការចុះបញ្ជីនៅអង្គការសហប្រជាជាតិ

ស្របតាមមាត្រា១០២ នៃធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ អនុសញ្ញានេះនឹងត្រូវបានចុះបញ្ជីនៅលេខាធិការដ្ឋានរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ យោងតាមពាក្យសុំរបស់អគ្គនាយក ។

មាត្រា៣៥.- អត្ថបទផ្លូវការ

អនុសញ្ញានេះត្រូវបានរៀបចំឡើងជាភាសាអង់គ្លេស អារ៉ាប់ ចិន អេស្ប៉ាញ៉ុល បារាំង និងរុស្ស៊ី អត្ថបទទាំងប្រាំមួយភាសានេះ មាននតម្លៃជាផ្លូវការដូចគ្នា។

ឧបសម្ព័ន្ធ

វិធាននានាទាក់ទិនទៅនឹងអន្តរាគមន៍នានាលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក៖

១.- គោលការណ៍ទូទៅ

វិធាន១: ដើម្បីថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ការអភិរក្សត្រូវចាត់ទុកដូចជាកិច្ចការអាទិភាព ។ ជាលទ្ធផល រាល់អន្តរាគមន៍ដែលធ្វើទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវបានអនុញ្ញាត លុះណាតែធ្វើសមស្របជាមួយកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌនេះប៉ុណ្ណោះ ហើយអាចអនុញ្ញាតបានតែក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលការធ្វើអន្តរាគមន៍ទាំងនេះបានរួមវិភាគទានដ៏មានសារសំខាន់ដល់កិច្ចការពារ ដល់ការយល់ដឹង ឬដល់ការលើកតម្លៃបេតិកភណ្ឌនេះ ។

វិធាន២: ការធ្វើអាជីវកម្មខាងពាណិជ្ជកម្មលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ក្នុងគោលដៅជំនួញ ឬកេងកម្រៃ ឬការធ្វើឱ្យបែកខ្ចែកដែលមិនអាចជួសជុលបាន គឺមានលក្ខណៈវិសមិតភាពទាំងស្រុងទៅនឹងកិច្ចការពារ និងអភិបាលកិច្ចល្អនៃបេតិកភណ្ឌនេះ។ ផ្នែកនានា នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកមិនអាចធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃជំនួញ នៃប្រតិបត្តិការលក់-ទិញ ឬផ្លាស់ប្តូរផ្ទាល់ក្នុងលក្ខណៈជាទំនិញប្រភេទពាណិជ្ជកម្មឡើយ ។
វិធាននេះមិនអាចត្រូវបកស្រាយក្នុងគោលបំណងរាំងដល់ :

(ក) ការផ្តត់ផ្គង់សេវាបុរាណវត្ថុវិទ្យាវិជ្ជាជីវៈ ឬសេវាពាក់ព័ន្ធចាំបាច់ ដែលប្រភេទ និងគោលបំណង គឺស្របទាំងស្រុងទៅនឹងអនុសញ្ញានេះ ក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

(ខ) ឃ្លាំងរក្សាវត្ថុនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលប្រមូលបានក្នុងក្របខណ្ឌនៃគម្រោងស្រាវជ្រាវ ដែលធ្វើឡើងស្របតាមអនុសញ្ញានេះ ល្គឹកណាដែលការរក្សាទុកនេះមិនប៉ះពាល់ដល់សារប្រយោជន៍ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ឬវប្បធម៌ឬដល់ភាពដើមនៃផ្នែកនានាដែលប្រមូលបាន មិនបណ្តាលឱ្យមានការបែកបាក់ដែលមិនអាចជួសជុលបាន ទោះជាស្របទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃវិធាន ៣៣ និង៣៤ និងទោះជាត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក៏ដោយ។

វិធាន៣: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក មិនបានធ្វើឱ្យប្រែប្រួលដល់បេតិកភណ្ឌនេះឡើយ ទោះជាវាមានសារសំខាន់ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលបំណងនៃគម្រោងនេះក៏ដោយ ។

វិធាន៤: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែប្រើឱ្យមានបច្ចេកទេស និងការរុករកដែលមិនមានការបំផ្លិចបំផ្លាញ ចំពោះការប្រមូលយកវត្ថុទាំងឡាយ ។ ប្រសិនបើការធ្វើកំណាយ ឬការប្រមូលយកបង្ហាញថាមានសារសំខាន់ចំពោះគោលដៅនៃការសិក្សាវិទ្យាសាស្ត្រ ឬចំពោះកិច្ចការពារជាស្ថាពរនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក វិធីសាស្ត្រនិង បច្ចេកទេសទាំងនោះ ដែលយកមកប្រើប្រាស់ត្រូវតែមានកម្រិតបំផ្លិចបំផ្លាញយ៉ាងតិចតួចបំផុត និងត្រូវតែបង្កលក្ខណៈងាយស្រួលចំពោះការថែរក្សាការពារដំណើលទាំងឡាយនេះ ។

វិធាន៥: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក មិនត្រូវធ្វើឱ្យប្រែប្រួល ដោយឥតប្រយោជន៍ដល់សំណល់ឆ្អឹងរបស់មនុស្ស និងកន្លែងពិសិដ្ឋនានាឡើយ ។

វិធាន៦: បទអន្តរាគមន៍ទាំងឡាយទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែបញ្ញត្តិយ៉ាងតឹងរ៉ឹង ដើម្បីធ្វើឱ្យព័ត៌មានផ្នែកវប្បធម៌ ប្រវត្តិសាស្ត្រ និងបុរាណវត្ថុវិទ្យា ដែលប្រមូលបាន អាចចុះបញ្ជីបានត្រឹមត្រូវ ។

វិធាន៧: រាល់បំណងស្វែងយល់របស់សាធារណជនចំពោះបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែសម្រួលជូន លើកលែងតែក្នុងករណីដែលបំណងស្វែងយល់នេះមានវិសមិតភាពជាមួយកិច្ចការពារ និងការគ្រប់គ្រងនៃរមណីយដ្ឋាននោះ ។

វិធាន៨: កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិផ្នែកអន្តរាគមន៍លើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវតែទទួលបានការលើកទឹកចិត្ត ដើម្បីសម្រួលដល់ការផ្លាស់ប្តូរប្រកបដោយផ្លែផ្កា រវាងបុរាណវិទូនិងអ្នកឯកទេសវិជ្ជាជីវៈដទៃទៀត ដែលមានការពាក់ព័ន្ធ និងដើម្បីប្រើប្រាស់ឱ្យបានប្រសើរបំផុតនូវសមត្ថកិច្ចរបស់ពួកគេ ។

២.- ពិពណ៌នាអំពីគម្រោង

វិធាន៩: មុនកិច្ចអន្តរាគមន៍ទាំងអស់ ការពិពណ៌នាអំពីគម្រោងត្រូវបានគាក់តែងឡើង និងដាក់ជូនពិនិត្យ ដើម្បីសុំការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលជាអ្នកទទួលរាល់ព័ត៌មានវិទ្យាសាស្ត្រចាំបាច់នានា ។

វិធាន១០: ការពិពណ៌នាគម្រោងរួមមានៈ

(ក) តុល្យការនៃការសិក្សាបឋម ឬដំបូង

(ខ) សេចក្តីប្រកាស និងគោលបំណងនៃគម្រោង

(គ) វិធី និងបច្ចេកទេសដែលនឹងប្រើប្រាស់

(ឃ) ផែនការហិរញ្ញប្បទាន

(ង) ប្រតិទិនគ្រោងទុកនៃការប្រតិបត្តិគម្រោង

(ច) សមាសភាពនៃក្រុមទទួលខុសត្រូវគម្រោង ដោយមានការបញ្ជាក់ពីលក្ខណសម្បត្តិ មុខងារ និងបទពិសោធន៍របស់សមាជិកក្រុមនីមួយៗ

(ឆ) កម្មវិធីវិភាគ និងកម្មវិធីការងារដទៃទៀត ត្រូវប្រកាន់យកបន្ទាប់ពីសកម្មភាពនៅការដ្ឋាន

(ជ) កម្មវិធីអភិរក្សសម្ភារៈបុរាណវត្ថុវិទ្យា និងរមណីយដ្ឋាន ដោយមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច

(ឈ) គោលនយោបាយគ្រប់គ្រង និងថែទាំរមណីយដ្ឋានសម្រាប់ពេញមួយរយៈពេល នៃគម្រោងមួយ

(ញ) កម្មវិធីរក្សាឯកសារ

(ដ) ផែនការសន្តិសុខ

(ឋ) នយោបាយបរិស្ថាន

(ឌ) បែបបទសហការជាមួយសារមន្ទីរ និងស្ថាប័នដទៃទៀតជាពិសេសផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ

(ឍ) ផែនការរៀបចំរបាយការណ៍

(ណ) បែបបទនៃការរក្សាទុកបណ្ណសារកំណាយ រួមទាំងផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលប្រមូលបាន និង

(ត) កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ។

វិធាន១១: រាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ត្រូវដំណើរការឱ្យស្របតាមការពិពណ៌នាគម្រោងដែលយល់ព្រមដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

វិធាន១២: ក្នុងករណីនៃការរកឃើញដោយមិនបានគ្រោងទុក ឬក្នុងករណីនៃការផ្លាស់ប្តូរសភាពការណ៍ ការពិពណ៌នាគម្រោង ត្រូវតែពិនិត្យឡើងវិញ និងកែសម្រួល ដោយមានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

វិធាន១៣: ក្នុងករណីបន្ទាន់ ឬក្នុងករណីនៃការរកឃើញដោយចៃដន្យ រាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក រួមទាំងវិធានការអភិរក្សនានា ឬសកម្មភាពរយៈពេលខ្លី ជាពិសេសដើម្បីស្ថេរភាពរមណីយដ្ឋាន និងដើម្បីកិច្ចអន្តរាគមន៍ដើម្បីថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក អាចអនុញ្ញាតឱ្យបាន ទោះបីជាគ្មានបទពិពណ៌នា

គម្រោងក៏ដោយ ។

៣.- ការសិក្សាបឋម

វិធាន១៤: ការសិក្សាបឋមនានា ដែលមានចែងនៅក្នុងវិធាន១០(ក) រួមមានការវាយតម្លៃអំពីសារៈសំខាន់នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក បរិស្ថានធម្មជាតិ និងពីហានិភ័យ ដែលនឹងត្រូវប្រឈមចំពោះការបំផ្លិចបំផ្លាញដោយគម្រោងដែលបានគ្រោងទុក ព្រមទាំងលទ្ធភាពនៃការទទួលបាននូវទិន្នន័យនានា ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងកម្មវត្ថុនៃគម្រោង ។

វិធាន១៥: ការវាយតម្លៃនេះរួមមានផងដែរនូវការសិក្សាជាមូលដ្ឋានអំពីការវាយតម្លៃបែបប្រវត្តិសាស្ត្រ និងបែបបុរាណវត្ថុវិទ្យា អំពីលក្ខណៈចរិតបែបបុរាណវត្ថុវិទ្យា និងបែបបរិស្ថាននៃរមណីយដ្ឋាន និងអំពីផលវិបាកនៃរាល់ការជ្រៀតចូលជាយថាហេតុចំពោះស្ថេរភាពរយៈពេលវែងនៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលពាក់ព័ន្ធដោយកិច្ចអន្តរាគមន៍នានា ។

៤.- គោលបំណង វិធីសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសនៃគម្រោង

វិធាន១៦: វិធីសាស្ត្រទាំងឡាយដែលប្រើប្រាស់ត្រូវស្របជាមួយនឹងគោលបំណងនៃគម្រោង ហើយបច្ចេកទេសប្រើប្រាស់ក៏ត្រូវមានលក្ខណៈប្រែប្រួលតិចតួចដែលអាចធ្វើទៅបាន ។

៥.- ហិរញ្ញប្បទាន

វិធាន១៧: លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានការប្រញាប់បន្ទាន់ក្នុងកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ហិរញ្ញប្បទានដ៏សមល្មមមួយត្រូវបានធានាជាមុន មុនពេលចាប់ផ្តើមគ្រប់អន្តរាគមន៍ ក្នុងកម្រិតគ្រប់គ្រាន់មួយដើម្បីដឹកនាំ គ្រប់គ្រងបានល្អគ្រប់ដំណាក់កាលការងារ ដូចដែលបានគ្រោងទុកនៅក្នុងការពិពណ៌នាគម្រោង រួមទាំងការថែរក្សា ការរក្សាទុកឯកសារ និងការអភិរក្សសម្ភារៈបុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលប្រមូលបាន ព្រមទាំងការរៀបចំតាក់តែង និងការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នានា ។

វិធាន១៨: ការពិពណ៌នាគម្រោងត្រូវបានាថាគម្រោងនេះអាចនឹងត្រូវធ្វើហិរញ្ញប្បទានគ្រប់គ្រាន់រហូតដល់

កាលកំណត់នៃលទ្ធផលរបស់វា ដោយទទួលបាននូវការធានាកំប៉ុងមួយជាឧទាហរណ៍។

វិធាន១៩: ការពិពណ៌នាគម្រោងរួមមានផែនការប្រញាប់បន្ទាន់ ដែលធានាបាននូវការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងការរក្សាទុកឯកសារដែលមានការពាក់ព័ន្ធ ក្នុងករណីដែលហិរញ្ញប្បទានគ្រោងទុកនោះត្រូវបានកាត់ផ្តាច់។

៦.- រយៈពេលនៃគម្រោង - ប្រតិទិនការងារ

វិធាន២០: មុនការចាប់ផ្តើមគ្រប់កិច្ចអន្តរាគមន៍ ប្រតិទិនការងារសមស្របមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីធានាផលសម្រេចនូវរាល់ជំហាននានានៃគម្រោង រួមទាំងការថែរក្សា ការរក្សាទុកឯកសារ និងការអភិរក្សផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលប្រមូលមកបាន ព្រមទាំងការរៀបចំតាក់តែង និងការផ្សព្វផ្សាយរបាយការណ៍នានា។

វិធាន២១: ការពិពណ៌នាគម្រោងរួមមានផែនការប្រញាប់បន្ទាន់ដែលធានាការថែរក្សាបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងការរក្សាទុកឯកសារដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងករណីដែលគម្រោងនេះនឹងត្រូវកាត់ផ្តាច់ ឬបង្រួញពេល។

៧.- សមត្ថភាព និងគុណភាពជំនាញ

វិធាន២២: រាល់អន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក អាចនឹងធ្វើបានតែក្នុងករណីដែលមានការដឹកនាំ និងការត្រួតពិនិត្យ និងដោយមានវត្តមានជាទៀងទាត់របស់អ្នកឯកទេសដែលមានជំនាញគ្រប់គ្រាន់ផ្នែកបុរាណវត្ថុវិទ្យាក្រោមទឹក នឹងដែលមានសមត្ថភាពផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រស្របតាមប្រភេទនៃគម្រោងនេះ។

វិធាន២៣: គ្រប់សមាជិកទាំងអស់នៃក្រុមដែលទទួលខុសត្រូវគម្រោងត្រូវមានគុណភាពជំនាញ និងមានសមត្ថភាពមួយដែលគេទទួលស្គាល់ ដោយប្រៀបទៅនឹងបេសកកម្មរបស់ពួកគេ។

៨.- ការថែរក្សា និងការគ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋាន

វិធាន២៤: កម្មវិធីនៃការថែរក្សាត្រូវបានគ្រោងទុកជាមុននូវវិធីថែទាំដានដំណែលបុរាណវត្ថុវិទ្យា ក្នុងអំឡុង

ពេលនៃកិច្ចអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក និងក្នុងអំឡុងពេលនៃការដឹកជញ្ជូនដាន់ដំណែលបុរាណវត្ថុវិទ្យាសម្រាប់រយៈពេលវែង ។ ការថែរក្សានេះត្រូវធ្វើទៅតាមបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈនានាដែលនៅជាធរមាន ។

វិធាន២៥: កម្មវិធីនៃការគ្រប់គ្រងរមណីយដ្ឋានត្រូវបានគ្រោងទុកជាមុននូវកិច្ចការពារ និងការគ្រប់គ្រងបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ដែលកំពុងដំណើរការនៅការដ្ឋាននិងក្នុងកាលកំណត់មួយ ។ កម្មវិធីនេះរួមមានព័ត៌មានរបស់សាធារណជន ការអនុវត្តនូវមធ្យោបាយសមហេតុសមផល ដើម្បីស្ថេរភាពនីយកម្មរមណីយដ្ឋាន ដើម្បីការឃ្លាំមើល និងការការពារ ប្រឆាំងនឹងការជ្រៀតចូលដោយខុសច្បាប់ ។

៩.- ការរក្សាទុកឯកសារ

វិធាន២៦: កម្មវិធីនៃការរក្សាទុកឯកសារ រួមមានការរក្សាទុកឯកសារពិស្តារ នៃរាល់អន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក រួមទាំងរបាយការណ៍សកម្មភាពមួយដែលឆ្លើយតបទៅនឹងបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈផ្នែករក្សាទុកឯកសារបុរាណវត្ថុវិទ្យា ដែលនៅជាធរមាន ។

វិធាន២៧: ការរក្សាទុកឯកសាររួមមានជាអប្បបរមានូវបញ្ជីសារពើភណ្ឌពិស្តារមួយនៃរមណីយដ្ឋាន រួមទាំងការបញ្ជាក់ពីប្រភពនៃសមាសធាតុបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលបានផ្លាស់ទី ឬបានប្រមូលមក ក្នុងពេលកំពុងអន្តរាគមន៍ទៅលើបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ទៅលើសៀវភៅកំណត់ហេតុរបស់ការដ្ឋាន ប្លង់នានា រូបភាពនានា ប្លង់ពុះ ព្រមទាំងរូបថតនានា ឬគ្រប់ឯកសារកត់ត្រាផ្សេងៗទៀត ។

១០.- សន្តិសុខ

វិធាន២៨: ផែនការសន្តិសុខមួយពេញលេញត្រូវបានបង្កើតឡើង ដើម្បីធានាកំពង់សន្តិសុខ និងសុខមាលភាពរបស់សមាជិកទាំងឡាយ នៃក្រុមដែលទទួលខុសត្រូវគម្រោង និងអ្នកដទៃទៀត ។ ផែនការនេះសមស្របទៅនឹងបញ្ញត្តិច្បាប់ និងវិជ្ជាជីវៈដែលនៅជាធរមាន ។

១១.- បរិស្ថាន

វិធាន២៩: គោលនយោបាយបរិស្ថានពេញលេញមួយត្រូវបានរៀបចំតាក់តែងឡើង ដើម្បីរាំងរាល់ការប៉ះ

ពាល់ដោយខុសច្បាប់ដល់ជំរាលសមុទ្រជ្រៅៗ និងជីវសមុទ្រ ។

១២.- របាយការណ៍

វិធាន៣០: របាយការណ៍បណ្តោះអាសន្នទាំងឡាយនិងរបាយការណ៍បញ្ចប់មួយ ត្រូវបានរៀបចំឡើងស្របតាមប្រតិទិនការងារដែលមានចែងក្នុងបទពិពណ៌នានៃគម្រោងផែនការ និងត្រូវបានតម្កល់ទុកក្នុងបណ្ណសារដ្ឋានសាធារណៈសមស្រប ។

វិធាន៣១: របាយការណ៍នីមួយៗរួមមាន :

(ក) សេចក្តីថ្លែងពីគោលបំណងនានា

(ខ) សេចក្តីថ្លែងពីវិធីសាស្ត្រ និងបច្ចេកទេសដែលប្រើប្រាស់

(គ) សេចក្តីថ្លែងពីលទ្ធផលទទួលបាន

(ឃ) ការរក្សាទុកឯកសារក្រាហ្វិក និងរូបថតសំខាន់ៗដែលមានការពាក់ព័ន្ធទៅនឹងគ្រប់ដំណាក់កាលនៃកិច្ចអន្តរាគមន៍

(ង) អនុសាសន៍នានាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការថែរក្សា និងការអភិរក្សសមាសធាតុនានា នៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលប្រមូលបាន ព្រមទាំងការថែរក្សា និងអភិរក្សរមណីយដ្ឋាន និង

(ច) -អនុសាសន៍នានាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសកម្មភាពអនាគត ។

១៣.- ការអភិរក្សបណ្ណសារនៃគម្រោង

វិធាន៣២: របៀបបទនៃការអភិរក្សបណ្ណសារនៃគម្រោងត្រូវតែសម្រេចឱ្យបានមុនការចាប់ផ្តើមរាល់កិច្ចអន្តរាគមន៍ទាំងអស់ និងត្រូវបានចែងនៅក្នុងបទពិពណ៌នានៃគម្រោង ។

វិធាន៣៣: បណ្ណសារនៃគម្រោងរួមមានផ្នែកនានានៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹកដែលប្រមូលបាន និងគ្រប់ឯកសារថតចម្លងសំខាន់ៗ ។ បើអាចធ្វើទៅបាន ត្រូវរក្សាទុក ដោយមិនប៉ះពាល់និងដោយពេញលេញក្នុងទ្រង់ទ្រាយជាកម្រងសមុច្ច័យ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកឯកទេសជំនាញនានា និងឱ្យសាធារណជនអាចចូលទស្សនានោះបាន និងដើម្បីធានាកិច្ចអភិរក្សនូវបណ្ណសារទាំងនោះបានសមស្រប ។ ការងារនោះត្រូវសម្រេចឱ្យបានឆាប់បំផុតតាមតែអាចធ្វើទៅបាន ហើយយ៉ាងយូរក្នុងរយៈពេលដប់ឆ្នាំបន្ទាប់ពីកាលកំណត់នៃគម្រោងក្នុងវិធានការ នៅពេលណាដែលគម្រោង

នោះអនុវត្តស្របទៅនឹងកិច្ចអភិរក្សបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ក្រោមទឹក ។

វិធាន៣៤: បណ្ណសារនៃគម្រោងត្រូវគ្រប់គ្រងឱ្យស្របទៅនឹងបទដ្ឋានវិជ្ជាជីវៈអន្តរជាតិ និងក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

១៤.- ការផ្សព្វផ្សាយ

វិធាន៣៥: ក្នុងករណីអាចធ្វើទៅបាន គម្រោងផែនការនេះត្រូវត្រៀមទុកជាមុននូវរាល់សកម្មភាពអប់រំ និងធ្វើការផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃគម្រោងឱ្យបានទូលំទូលាយក្នុងស្រទាប់សាធារណជន ។

វិធាន៣៦: សម្រាប់គម្រោងនីមួយៗ របាយការណ៍សំយោគបញ្ចប់ត្រូវ :

(ក) ត្រូវផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ដោយគិតទាំងភាពស្មុគស្មាញនៃគម្រោង និងលក្ខណៈសម្ងាត់ ឬរសើបនៃព័ត៌មាន និង

(ខ) តម្កល់ទុកនៅបណ្ណសារដ្ឋានសាធារណៈសមស្រប

អត្ថបទដែលបានរៀបចំឡើងនេះ គឺជាអត្ថបទយថាភូតនៃអនុសញ្ញាដែលត្រូវបានអនុម័តយ៉ាងត្រឹមត្រូវដោយសន្និសីទកំពូលនៃអង្គការយូណេស្កូ នៅសម័យប្រជុំលើកទី៣១ របស់ខ្លួនដែលបានធ្វើឡើងនៅទីក្រុងប៉ារីស ហើយដែលត្រូវបានប្រកាសបិទនៅថ្ងៃទីបី ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព យើងសូមចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី៦ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ ។

ប្រធាននៃសន្និសីទទូទៅ អគ្គនាយក

ច្បាប់ចម្លងបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើមធ្វើនៅទីក្រុងប៉ារីស

ទីប្រឹក្សាច្បាប់ នៃអង្គការយូណេស្កូ

ធ្វើនៅទីក្រុងប៉ារីសនាថ្ងៃទី៦ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០១ ជាពីរច្បាប់យថាភូត ដែលមានហត្ថលេខារបស់ប្រធាននៃសន្និសីទកំពូល ដែលជួបជុំគ្នានៅសម័យប្រជុំទី៣១ របស់ខ្លួន និងហត្ថលេខារបស់អគ្គនាយកអង្គការយូណេស្កូ ដែលអត្ថបទទាំងពីរនេះត្រូវតម្កល់ទុកនៅក្នុងបណ្ណសារដ្ឋាន នៃអង្គការយូណេស្កូ ហើយដែលច្បាប់ចម្លងបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ដើម និងត្រូវប្រគល់ដល់បណ្តារដ្ឋ និងដែនដីទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ២៦ ព្រមទាំងដល់អង្គការសហប្រជាជាតិ ។

CONVENTION

SUR LA PROTECTION DU PATRIMOINE CULTUREL SUBAQUATIQUE

UNESCO

Paris, 2 novembre 2001

Convention sur la protection du patrimoine culturel subaquatique

La Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, réunie à Paris, du 15 octobre au 3 novembre 2001 en sa trente et unième session,

Reconnaissant l'importance du patrimoine culturel subaquatique en tant que partie intégrante du patrimoine culturel de l'humanité et en tant qu'élément particulièrement important de l'histoire des peuples, des nations et de leurs relations mutuelles en ce qui concerne leur patrimoine commun,

Sachant qu'il est important de protéger et de préserver le patrimoine culturel subaquatique et que la responsabilité de cette tâche incombe à tous les États,

Constatant que le public accorde de plus en plus d'intérêt et de valeur au patrimoine culturel subaquatique,

Convaincue de l'importance que revêtent la recherche, l'information et l'éducation pour la protection et la préservation du patrimoine culturel subaquatique,

Convaincue que le public a le droit de bénéficier des avantages éducatifs et récréatifs d'un accès responsable et inoffensif au patrimoine culturel subaquatique *in situ* et que l'éducation du public contribue à une meilleure connaissance, appréciation et protection de ce patrimoine,

Ayant conscience du fait que des interventions non autorisées sur le patrimoine culturel subaquatique représentent une menace pour celui-ci, et qu'il est nécessaire de prendre des mesures plus rigoureuses pour empêcher de telles interventions,

Consciente de la nécessité de parer comme il convient à l'éventuel impact négatif que des activités légitimes pourraient avoir, de façon fortuite, sur le patrimoine culturel subaquatique,

Profondément préoccupée par l'intensification de l'exploitation commerciale du patrimoine culturel subaquatique et, en particulier, par certaines activités tendant à la vente, l'acquisition ou le troc d'éléments du patrimoine culturel subaquatique,

Sachant que les progrès technologiques facilitent la découverte du patrimoine culturel subaquatique et l'accès à celui-ci,

Convaincue que la coopération entre les États, les organisations internationales, les institutions scientifiques, les organisations professionnelles, les archéologues, les plongeurs, les autres parties intéressées et le grand public est indispensable pour protéger le patrimoine culturel subaquatique,

Considérant que la prospection, la fouille et la protection du patrimoine culturel subaquatique nécessitent l'accès et le recours à des méthodes scientifiques spécifiques et l'emploi de techniques et de matériel adaptés, ainsi qu'un haut niveau de spécialisation professionnelle, ce qui appelle des critères uniformes,

Consciente de la nécessité de codifier et de développer progressivement les règles relatives à la protection et à la préservation du patrimoine culturel subaquatique conformément au droit international et à la pratique internationale, et notamment à la Convention de l'UNESCO concernant les mesures à prendre pour interdire et empêcher l'importation, l'exportation et le transfert de propriété illicites des biens culturels, du 14 novembre 1970, la Convention de l'UNESCO pour la

protection du patrimoine mondial, culturel et naturel, du 16 novembre 1972 et la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer, du 10 décembre 1982,

Soucieuse d'améliorer l'efficacité des mesures prises aux niveaux international, régional et national pour préserver *in situ* les éléments du patrimoine culturel subaquatique ou, si cela est nécessaire à des fins scientifiques ou de protection, pour procéder soigneusement à leur récupération,

Après avoir décidé, lors de sa vingt-neuvième session, que cette question ferait l'objet d'une Convention internationale,

Adopte, ce deuxième jour de novembre 2001, la présente Convention.

Article premier - Définitions

Aux fins de la présente Convention :

1. (a) On entend par "patrimoine culturel subaquatique" toutes les traces d'existence humaine présentant un caractère culturel, historique ou archéologique qui sont immergées, partiellement ou totalement, périodiquement ou en permanence, depuis 100 ans au moins, et notamment :

(i) les sites, structures, bâtiments, objets et restes humains, ainsi que leur contexte archéologique et naturel ;

(ii) les navires, aéronefs, autres véhicules ou toute partie de ceux-ci, avec leur cargaison ou autre contenu, ainsi que leur contexte archéologique et naturel ; et

(iii) les objets de caractère préhistorique.

(b) Les pipelines et les câbles, posés sur les fonds marins, ne sont pas considérés comme faisant partie du patrimoine culturel subaquatique.

(c) Les installations autres que les pipelines ou câbles, placées sur les fonds marins et encore en usage, ne sont pas considérées comme faisant partie du patrimoine culturel subaquatique.

2. (a) On entend par "États parties" les États qui ont consenti à être liés par la présente Convention et à l'égard desquels celle-ci est en vigueur.

(b) La présente Convention s'applique *mutatis mutandis* aux territoires visés à l'article 26, paragraphe 2 (b), qui deviennent parties à la présente Convention, conformément aux conditions définies dans ce paragraphe qui concernent chacun d'entre eux; dans cette mesure, le terme "États parties" s'entend de ces territoires.

3. On entend par "UNESCO" l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.

4. On entend par "Directeur général" le Directeur général de l'UNESCO.

5. On entend par "Zone" les fonds marins et leur sous-sol au-delà des limites de la juridiction nationale.

6. On entend par "intervention sur le patrimoine culturel subaquatique" une activité ayant principalement pour objet le patrimoine culturel subaquatique et qui est susceptible de porter matériellement atteinte à ce patrimoine ou de lui causer tout autre dommage, directement ou indirectement.

7. Par "intervention ayant une incidence fortuite sur le patrimoine culturel subaquatique" on entend une activité qui, bien que n'ayant pas, principalement ou partiellement, pour objet le patrimoine culturel subaquatique, est susceptible de porter matériellement atteinte à ce patrimoine ou de lui causer tout autre dommage.

8. On entend par "navires et aéronefs d'État" les navires de guerre et autres navires ou aéronefs, qui appartenaient à un État ou opéraient sous son contrôle, étaient exclusivement utilisés, à l'époque où ils ont sombré, à des fins de service public non commercial, qui sont identifiés comme tels et qui répondent à la définition du patrimoine culturel subaquatique.

9. On entend par “Règles” les Règles relatives aux interventions sur le patrimoine culturel subaquatique, telles qu’elles sont mentionnées à l’article 33 de la présente Convention.

Article 2 - Objectifs et principes généraux

1. La présente Convention vise à assurer et renforcer la protection du patrimoine culturel subaquatique.

2. Les États parties coopèrent à la protection du patrimoine culturel subaquatique.

3. Les États parties préservent le patrimoine culturel subaquatique dans l'intérêt de l'humanité, conformément aux dispositions de la présente Convention.

4. Les États parties prennent, individuellement ou, s'il y a lieu, conjointement, toutes les mesures appropriées conformément à la présente Convention et au droit international qui sont nécessaires pour protéger le patrimoine culturel subaquatique, en employant à cette fin les moyens les mieux adaptés dont ils disposent, et selon leurs capacités respectives.

5. La conservation *in situ* du patrimoine culturel subaquatique doit être considérée comme l'option prioritaire avant que toute intervention sur ce patrimoine ne soit autorisée ou entreprise.

6. Les éléments du patrimoine culturel subaquatique qui ont été récupérés sont mis en dépôt, gardés et gérés de manière à assurer leur conservation à long terme.

7. Le patrimoine culturel subaquatique ne doit faire l'objet d'aucune exploitation commerciale.

8. Conformément à la pratique des États et au droit international, notamment la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer, aucune disposition de la présente Convention ne peut être interprétée comme modifiant les règles du droit international et la pratique des États relatives aux immunités souveraines, ou l'un quelconque des droits d'un État, concernant ses navires et aéronefs d'État.

9. Les États parties veillent à ce que tous les restes humains immergés dans les eaux maritimes soient dûment respectés.

10. Il convient d'encourager un accès responsable et inoffensif du public au patrimoine culturel subaquatique *in situ* à des fins d'observation ou de documentation, afin de favoriser la sensibilisation du public à ce patrimoine, ainsi que sa mise en valeur et sa protection, sauf en cas d'incompatibilité avec sa protection et sa gestion.

11. Aucune action ni activité menée sur la base de la présente Convention ne peut autoriser à faire valoir, soutenir ou contester une revendication de souveraineté ou juridiction nationale.

Article 3 - Relation entre la présente Convention et la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer

Aucune disposition de la présente Convention ne porte atteinte aux droits, à la juridiction et aux devoirs des États en vertu du droit international, y compris la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer. La présente Convention est interprétée et appliquée dans le contexte de et en conformité avec les dispositions du droit international, y compris la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer.

Article 4 - Relation avec le droit de l'assistance et le droit des trésors

Aucune activité concernant le patrimoine culturel subaquatique à laquelle la présente Convention s'applique n'est soumise au droit de l'assistance ni au droit des trésors, sauf si :

(a) elle est autorisée par les services compétents, et

(b) elle est pleinement conforme à la présente Convention, et

(c) elle assure que la protection maximale du patrimoine culturel subaquatique lors de toute opération de récupération soit garantie.

Article 5 - Activités ayant une incidence fortuite sur le patrimoine culturel subaquatique

Chaque État partie emploie les moyens les mieux adaptés dont il dispose pour empêcher ou atténuer toute incidence négative due à des activités relevant de sa juridiction ayant une incidence fortuite sur le patrimoine culturel subaquatique.

Article 6 - Accords bilatéraux, régionaux ou autres accords multilatéraux

1. Les États parties sont encouragés à conclure des accords bilatéraux, régionaux ou d'autres accords multilatéraux, ou améliorer les accords existants, en vue d'assurer la préservation du patrimoine culturel subaquatique. Tous ces accords doivent être pleinement conformes aux dispositions de la présente Convention et ne pas en affaiblir le caractère universel. Dans le cadre desdits accords, les États peuvent adopter des règles et réglementations propres à assurer une meilleure protection du patrimoine culturel subaquatique par rapport à celles adoptées au titre de la présente Convention.

2. Les parties à de tels accords bilatéraux, régionaux ou autres accords multilatéraux peuvent inviter les États ayant un lien vérifiable, en particulier un lien culturel, historique ou archéologique avec le patrimoine culturel subaquatique concerné, à adhérer à ces accords.

3. La présente Convention ne modifie pas les droits et obligations qu'ont les États parties en matière de protection des navires immergés en vertu d'autres accords bilatéraux, régionaux ou autres accords multilatéraux conclus avant l'adoption de la présente Convention, en particulier s'ils sont conformes aux objectifs de celle-ci.

Article 7 - Patrimoine culturel subaquatique dans les eaux intérieures, les eaux archipélagiques et la mer territoriale

1. Dans l'exercice de leur souveraineté, les États parties ont le droit exclusif de réglementer et autoriser les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique présent dans leurs eaux intérieures, leurs eaux archipélagiques et leur mer territoriale.

2. Sans préjudice des autres accords internationaux et règles du droit international applicables à la protection du patrimoine culturel subaquatique, les États parties prescrivent l'application des Règles aux interventions sur le patrimoine culturel subaquatique présent dans leurs eaux intérieures, leurs eaux archipélagiques et leur mer territoriale.

3. Dans leurs eaux archipélagiques et leur mer territoriale, dans l'exercice de leur souveraineté et conformément à la pratique générale observée entre les États, les États parties, en vue de coopérer pour l'adoption des meilleures méthodes de protection des navires et aéronefs d'État, devraient informer l'État du pavillon partie à la présente Convention et, s'il y a lieu, les autres États ayant un lien vérifiable, en particulier un lien culturel, historique ou archéologique, en cas de découverte de tels navires et aéronefs d'État identifiables.

Article 8 - Patrimoine culturel subaquatique dans la zone contiguë

Sans préjudice, et en sus, des articles 9 et 10, ainsi qu'en application de l'article 303, paragraphe 2, de la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer, les États parties peuvent réglementer et autoriser les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique dans leur zone contiguë. Ce faisant, ils prescrivent l'application des Règles.

Article 9 - Déclaration et notification dans la zone économique exclusive et sur le plateau continental

1. Il incombe à tous les États parties de protéger le patrimoine culturel subaquatique dans la zone économique exclusive et sur le plateau continental conformément à la présente Convention.

En conséquence :

(a) un État partie exige, lorsqu'un de ses nationaux ou un navire battant son pavillon fait une découverte ou envisage une intervention sur le patrimoine culturel subaquatique situé dans sa zone économique exclusive ou sur son plateau continental, que le national ou le capitaine du navire lui déclare cette découverte ou intervention ;

(b) dans la zone économique exclusive ou sur le plateau continental d'un autre État partie :

(i) les États parties exigent que le national ou le capitaine du navire leur déclare cette découverte ou intervention ainsi qu'à l'autre État partie ;

(ii) ou le cas échéant, un État partie exige que le national ou le capitaine du navire lui déclare cette découverte ou intervention et assure la transmission rapide et efficace de ces déclarations à tous les autres États parties.

2. En déposant son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, un État partie précise la manière dont il transmettra les déclarations au titre du paragraphe 1(b) du présent article.

3. Un État partie notifie au Directeur général les découvertes ou interventions sur le patrimoine culturel subaquatique qui lui sont notifiées au titre du paragraphe 1 du présent article.

4. Le Directeur général met sans délai à la disposition de tous les États parties les informations qui lui sont notifiées en vertu du paragraphe 3 du présent article.

5. Tout État partie peut faire savoir à l'État partie dans la zone économique exclusive ou sur le plateau continental duquel se trouve le patrimoine culturel subaquatique qu'il souhaite être consulté sur la manière d'assurer la protection effective de ce patrimoine. Cette déclaration doit être fondée sur un lien vérifiable, en particulier un lien culturel, historique ou archéologique, avec le patrimoine culturel subaquatique considéré.

Article 10 - Protection du patrimoine culturel subaquatique dans la zone économique exclusive et sur le plateau continental

1. Une autorisation ne peut être délivrée pour une intervention sur le patrimoine culturel subaquatique situé dans la zone économique exclusive ou sur le plateau continental que conformément aux dispositions du présent article.

2. Un État partie dans la zone économique exclusive ou sur le plateau continental duquel se trouve le patrimoine culturel subaquatique a le droit d'interdire ou d'autoriser toute intervention sur ce patrimoine pour empêcher toute atteinte à ses droits souverains ou à sa juridiction tels qu'ils sont reconnus par le droit international, y compris la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer.

3. Lorsqu'une découverte de patrimoine culturel subaquatique est effectuée ou qu'une intervention sur le patrimoine culturel subaquatique est envisagée dans la zone économique exclusive ou sur le plateau continental d'un État partie, cet État partie :

(a) consulte tous les autres États parties qui ont manifesté leur intérêt au titre de l'article 9, paragraphe 5, sur la meilleure façon de protéger le patrimoine culturel subaquatique ;

(b) coordonne ces consultations en qualité d'"État coordonnateur" sauf s'il déclare expressément qu'il ne souhaite pas le faire, auquel cas les États parties qui ont manifesté un intérêt en vertu de l'article 9, paragraphe 5, désignent un État coordonnateur.

4. Sans préjudice des obligations de tous les États parties de protéger le patrimoine culturel subaquatique par l’adoption de toutes mesures opportunes conformes au droit international visant à

empêcher tout danger immédiat pour le patrimoine culturel subaquatique, notamment le pillage, l'État coordonnateur peut prendre toutes mesures opportunes et/ou accorder toutes autorisations nécessaires conformément à la présente Convention, et, au besoin, avant toute consultation, afin d'empêcher tout danger immédiat pour le patrimoine culturel subaquatique, du fait de l'activité humaine, ou de toute autre cause, notamment le pillage. Lors de l'adoption de ces mesures, l'assistance d'autres États parties peut être sollicitée.

5. L'État coordonnateur :

(a) met en oeuvre les mesures de protection qui ont été convenues par les États participant à la consultation, y compris l'État coordonnateur, à moins que les États participant à la consultation, y compris l'État coordonnateur, ne conviennent que ces mesures seront mises en oeuvre par un autre État partie ;

(b) délivre toutes les autorisations nécessaires à l'égard des mesures ainsi convenues conformément aux Règles, à moins que les États participant à la consultation, y compris l'État coordonnateur, ne conviennent que ces autorisations seront délivrées par un autre État partie ;

(c) peut conduire toute recherche préliminaire nécessaire sur le patrimoine culturel subaquatique et délivre toutes les autorisations nécessaires en conséquence, et transmet sans retard les résultats de cette recherche au Directeur général, lequel met sans retard ces informations à la disposition des autres États parties.

6. En coordonnant les consultations, adoptant des mesures, menant toute recherche préliminaire et/ou en délivrant des autorisations en vertu du présent article, l'État coordonnateur agit au nom des États parties dans leur ensemble et non dans son propre intérêt. Une telle action ne peut en soi être invoquée pour revendiquer un quelconque droit préférentiel ou juridictionnel non consacré par le droit international, en particulier par la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer.

7. Sous réserve des dispositions des paragraphes 2 et 4 du présent article, aucune intervention n'est menée sur un navire ou aéronef d'État sans l'accord de l'État du pavillon et la collaboration de l'État coordonnateur.

Article 11 - Déclaration et notification dans la Zone

1. Il incombe à tous les États parties de protéger le patrimoine culturel subaquatique dans la Zone, conformément à la présente Convention et à l'article 149 de la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer. En conséquence, lorsque le national d'un État partie ou un navire battant son pavillon fait une découverte ou a l'intention de procéder à une intervention sur le patrimoine culturel subaquatique situé dans la Zone, cet État partie exige que son national ou le capitaine du navire lui déclare cette découverte ou cette intervention.

2. Les États parties notifient au Directeur général et au Secrétaire général de l'Autorité internationale des fonds marins les découvertes ou interventions sur le patrimoine culturel subaquatique qui leur sont ainsi signalées.

3. Le Directeur général met sans délai à la disposition de tous les États parties les informations qui lui sont ainsi notifiées.

4. Un État partie peut faire savoir au Directeur général qu'il souhaite être consulté sur la manière d'assurer la protection effective de ce patrimoine culturel subaquatique. Cette déclaration doit être fondée sur un lien vérifiable avec ce patrimoine culturel subaquatique, compte tenu en particulier des droits préférentiels des États d'origine culturelle, historique ou archéologique.

Article 12 - Protection du patrimoine culturel subaquatique dans la Zone

1. Une autorisation ne peut être délivrée pour une intervention sur le patrimoine culturel subaquatique situé dans la Zone que conformément aux dispositions du présent article.

2. Le Directeur général invite tous les États parties qui ont manifesté leur intérêt au titre de l'article 11, paragraphe 4, à se consulter sur la meilleure façon de protéger le patrimoine culturel subaquatique et à désigner un État partie qui sera chargé de coordonner ces consultations en qualité d'"État coordonnateur". Le Directeur général invite également l'Autorité internationale des fonds marins à participer à ces consultations.

3. Tous les États parties peuvent prendre toute mesure opportune conformément à la présente Convention, si besoin est avant toute consultation, afin d'empêcher tout danger immédiat pour le patrimoine culturel subaquatique, que ce soit du fait de l'activité humaine ou de toute autre cause, notamment le pillage.

4. L'État coordonnateur :

(a) met en oeuvre les mesures de protection qui ont été convenues par les États participant à la consultation, y compris l'État coordonnateur, à moins que les États participant à la consultation, y compris l'État coordonnateur, ne conviennent que ces mesures seront mises en oeuvre par un autre État partie ; et

(b) délivre toutes les autorisations nécessaires à l'égard des mesures ainsi convenues, conformément à la présente Convention, à moins que les États participant à la consultation, y compris l'État coordonnateur, ne conviennent que ces autorisations seront délivrées par un autre État partie.

5. L'État coordonnateur peut mener toute recherche préliminaire nécessaire sur le patrimoine culturel subaquatique, délivre toutes les autorisations nécessaires à cette fin, et il en transmet sans délai les résultats au Directeur général, lequel met ces informations à la disposition des autres États parties.

6. En coordonnant les consultations, adoptant des mesures, menant toute recherche préliminaire et/ou en délivrant les autorisations en vertu du présent article, l'État coordonnateur agit au bénéfice de l'ensemble de l'humanité, au nom de tous les États parties. Une attention particulière est accordée aux droits préférentiels des États d'origine culturelle, historique ou archéologique à l’égard du patrimoine concerné.

7. Aucun État partie n'entreprend ni n'autorise d'intervention sur un navire ou aéronef d'État dans la Zone sans le consentement de l'État du pavillon.

Article 13 - Immunité souveraine

Les navires de guerre et autres navires gouvernementaux ou aéronefs militaires jouissant d'une immunité souveraine qui opèrent à des fins non-commerciales, dans le cours normal de leurs opérations et qui ne prennent pas part à des interventions sur le patrimoine culturel subaquatique, ne sont pas tenus de déclarer les découvertes du patrimoine culturel subaquatique au titre des articles 9, 10, 11 et 12 de la présente Convention. Cependant, en adoptant des mesures appropriées ne nuisant pas aux opérations ni aux capacités opérationnelles de leurs navires de guerre et autres navires gouvernementaux ou aéronefs militaires jouissant d'une immunité souveraine qui opèrent à des fins non-commerciales, les États parties veillent à ce que ces navires se conforment, dans la mesure du raisonnable et du possible, aux dispositions des articles 9, 10, 11 et 12 de la présente Convention.

Article 14 - Contrôle de l'entrée sur le territoire, du commerce et de la détention

Les États parties prennent des mesures pour empêcher l'entrée sur leur territoire, le commerce et la possession de patrimoine culturel subaquatique exporté illicitement et/ou récupéré, lorsque cette récupération viole les dispositions de la présente Convention.

Article 15 - Non-utilisation des zones relevant de la juridiction des États parties

Les États parties prennent des mesures pour interdire l'utilisation de leur territoire, y compris leurs ports maritimes, ainsi que les îles artificielles, installations et structures relevant de leur juridiction exclusive ou placées sous leur contrôle exclusif, à l'appui d'interventions sur le patrimoine culturel subaquatique non conformes aux dispositions de la présente Convention.

Article 16 - Mesures concernant les nationaux et les navires

Les États parties prennent toutes les mesures opportunes pour s'assurer que leurs nationaux et les navires battant leur pavillon s'abstiennent de procéder à des interventions sur le patrimoine culturel subaquatique d'une manière non conforme à la présente Convention.

Article 17 - Sanctions

1. Chaque État partie impose des sanctions pour toute infraction aux mesures qu'il a prises aux fins de la mise en oeuvre de la présente Convention.

2. Les sanctions applicables en matière d'infractions doivent être suffisamment rigoureuses pour garantir le respect de la présente Convention et décourager les infractions en quelque lieu que ce soit, et elles doivent priver les contrevenants des profits découlant de leurs activités illégales.

3. Les États parties coopèrent pour assurer l'application des sanctions infligées en vertu du présent article.

Article 18 - Saisie et disposition d'éléments du patrimoine culturel subaquatique

1. Chaque État partie prend des mesures pour procéder à la saisie, sur son territoire, des éléments du patrimoine culturel subaquatique qui ont été récupérés d'une manière non conforme aux dispositions de la présente Convention.

2. Tout État partie qui a procédé à la saisie d'éléments du patrimoine culturel subaquatique en application de la présente Convention les enregistre, les protège et prend toutes les mesures raisonnables pour en assurer la stabilisation.

3. Tout État partie qui a procédé à la saisie d'éléments du patrimoine culturel subaquatique en application de la présente Convention en donne notification au Directeur général et à tout autre État ayant un lien vérifiable, en particulier un lien culturel, historique ou archéologique, avec le patrimoine culturel subaquatique concerné.

4. L'État partie qui a procédé à la saisie d'éléments du patrimoine culturel subaquatique veille à ce qu'il en soit disposé dans l'intérêt général, en tenant compte des impératifs de préservation et de recherche, de la nécessité de reconstituer les collections dispersées, des besoins en matière d'accès du public, d'exposition et d'éducation, ainsi que des intérêts de tout État ayant un lien vérifiable, en particulier un lien culturel, historique ou archéologique, avec le patrimoine culturel subaquatique concerné.

Article 19 - Collaboration et partage de l'information

1. Les États parties coopèrent et se prêtent mutuellement assistance en vue d'assurer la protection et la gestion du patrimoine culturel subaquatique dans le cadre de la présente Convention, notamment, lorsque cela est possible, en collaborant à l'exploration, la fouille, la documentation, la préservation, l'étude et la mise en valeur de ce patrimoine.

2. Dans la mesure où les objectifs de la présente Convention le permettent, chaque État partie s'engage à partager avec les autres États parties l'information dont il dispose sur le patrimoine culturel subaquatique, en ce qui concerne notamment la découverte d'éléments de ce patrimoine, leur localisation, les éléments qui ont été fouillés ou récupérés en contravention de la présente Convention ou en violation d'autres dispositions du droit international, les méthodes et techniques scientifiques appropriées et l'évolution du droit applicable à ce patrimoine.

3. L'information relative à la découverte ou à la localisation d'éléments du patrimoine culturel subaquatique qui est partagée entre les États parties ou entre l'UNESCO et les États parties reste confidentielle, et n'est communiquée qu'aux services compétents des États parties, dans la mesure où cela est conforme à leur législation nationale, tant que sa divulgation peut présenter un danger ou un risque pour la préservation des éléments en question de ce patrimoine.

4. Chaque État partie prend toutes les mesures opportunes, y compris, lorsqu'il le peut, en utilisant les bases de données internationales appropriées, pour diffuser l'information dont il dispose sur les éléments du patrimoine culturel subaquatique fouillés ou récupérés en violation de la présente Convention ou, par ailleurs, du droit international.

Article 20 - Sensibilisation du public

Chaque État partie prend toutes les mesures opportunes pour sensibiliser le public à la valeur et l'intérêt du patrimoine culturel subaquatique et à l'importance que revêt la protection prévue par la présente Convention.

Article 21 - Formation à l'archéologie subaquatique

Les États parties coopèrent pour dispenser la formation à l'archéologie subaquatique ainsi qu'aux techniques de préservation du patrimoine culturel subaquatique et pour procéder, selon des conditions convenues, à des transferts de technologie en ce qui concerne ce patrimoine.

Article 22 - Services compétents

1. Pour veiller à ce que la présente Convention soit mise en oeuvre correctement, les États parties créent des services compétents ou renforcent, s'il y a lieu, ceux qui existent, en vue de procéder à l'établissement, la tenue et la mise à jour d'un inventaire du patrimoine culturel subaquatique et d'assurer efficacement la protection, la préservation, la mise en valeur et la gestion du patrimoine culturel subaquatique, ainsi que les recherches et l'éducation requises.

2. Les États parties communiquent au Directeur général le nom et l'adresse des services compétents en matière de patrimoine culturel subaquatique.

Article 23 - Conférences des États parties

1. Le Directeur général convoque une Conférence des États parties dans l'année qui suit l'entrée en vigueur de la présente Convention, puis une fois au moins tous les deux ans. Le Directeur général convoque une Conférence extraordinaire des États parties si la majorité de ceux-ci en fait la demande.

2. La Conférence des États parties définit ses propres fonctions et responsabilités.

3. La Conférence des États parties adopte son règlement intérieur.

4. La Conférence des États parties peut établir un Conseil consultatif scientifique et technique composé d'experts dont la candidature est présentée par les États parties, en tenant compte du principe d'une répartition géographique équitable et de l'objectif souhaitable d'un équilibre entre les sexes.

5. Le Conseil consultatif scientifique et technique assiste en tant que de besoin la Conférence des États parties sur les questions de caractère scientifique ou technique concernant la mise en oeuvre des Règles.

Article 24 - Secrétariat de la Convention

1. Le Directeur général fournit le Secrétariat de la présente Convention.

2. Les fonctions du Secrétariat comprennent notamment :

(a) l'organisation des Conférences des États parties visées à l'article 23, paragraphe 1 ;

(b) l'aide nécessaire aux États parties pour mettre en oeuvre les décisions des Conférences des États parties.

Article 25 - Règlement pacifique des différends

1. Tout différend entre deux ou plusieurs États parties portant sur l'interprétation ou l'application de la présente Convention fait l'objet de négociations menées de bonne foi ou d'autres moyens de règlement pacifique de leur choix.

2. Si ces négociations ne permettent pas de régler le différend dans un délai raisonnable, celui-ci peut être soumis à la médiation de l'UNESCO d'un commun accord entre les États parties concernés.

3. Si aucune médiation n'est entreprise ou si la médiation ne permet pas d'aboutir à un règlement, les dispositions relatives au règlement des différends énoncées dans la Partie XV de la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer s'appliquent *mutatis mutandis* à tout différend entre États parties à la présente Convention à propos de l'interprétation ou de l'application de celle-ci, que ces États soient ou non parties à la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer.

4. Toute procédure choisie par un État partie à la présente Convention et à la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer au titre de l'article 287 de celle-ci s'applique au règlement des différends en vertu du présent article, à moins que cet État partie, lorsqu'il a ratifié, accepté, approuvé la présente Convention ou y a adhéré, ou à n'importe quel moment par la suite, n'ait choisi une autre procédure au titre de l'article 287 pour le règlement des différends résultant de la présente Convention.

5. Lorsqu'il ratifie, accepte, approuve la présente Convention ou y adhère, ou à n'importe quel moment par la suite, un État partie à la présente Convention qui n'est pas partie à la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer est libre de choisir, par voie de déclaration écrite, un ou plusieurs des moyens énoncés à l'article 287, paragraphe 1, de la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer pour le règlement des différends en vertu du présent article. L'article 287 s'applique à cette déclaration ainsi qu'à tout différend auquel cet État est partie et qui n'est pas visé par une déclaration en vigueur. Aux fins de conciliation et d'arbitrage, conformément aux Annexes V et VII de la Convention des Nations Unies sur le droit de la mer, cet État est habilité à désigner des conciliateurs et des arbitres qui seront inscrits sur les listes mentionnées à l'Annexe V, article 2, et à l'Annexe VII, article 2, pour le règlement des différends résultant de la présente Convention.

Article 26 - Ratification, acceptation, approbation ou adhésion

1. La présente Convention est soumise à la ratification, à l'acceptation ou à l'approbation des États membres de l'UNESCO.

2. La présente Convention est soumise à l'adhésion :

(a) des États non-membres de l'UNESCO, mais membres de l'Organisation des Nations Unies, ou membres d'une institution spécialisée du système des Nations Unies, ou de l'Agence

internationale de l'énergie atomique, ainsi que des États parties au Statut de la Cour internationale de justice, et de tout autre État invité à y adhérer par la Conférence générale de l'UNESCO ;

(b) des territoires qui jouissent d'une complète autonomie interne, reconnue comme telle par l'Organisation des Nations Unies, mais qui n'ont pas accédé à la pleine indépendance conformément à la résolution 1514 (XV) de l'Assemblée générale et qui ont compétence pour les matières dont traite la présente Convention, y compris la compétence pour conclure des traités sur ces matières.

3. Les instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion sont déposés auprès du Directeur général.

Article 27 - Entrée en vigueur

La présente Convention entre en vigueur trois mois après la date de dépôt du vingtième instrument visé à l'article 26, mais uniquement à l'égard des vingt États ou territoires qui auront ainsi déposé leur instrument. Elle entre en vigueur pour tout autre État ou territoire trois mois après la date de dépôt par celui-ci de son instrument.

Article 28 - Déclaration relative aux eaux continentales

Au moment où il ratifie, accepte, approuve la présente Convention ou y adhère ou à tout moment par la suite, tout État partie peut déclarer que les Règles s'appliquent à ses eaux continentales qui ne présentent pas un caractère maritime.

Article 29 - Limite au champ d'application géographique

Au moment où il ratifie, accepte, approuve la présente Convention ou y adhère, un État ou territoire peut, dans une déclaration auprès du dépositaire, stipuler que la présente Convention n'est pas applicable à certaines parties déterminées de son territoire, de ses eaux intérieures, de ses eaux archipélagiques ou de sa mer territoriale, et il indique les raisons de cette déclaration dans celle-ci. Autant que possible et dans les meilleurs délais, l'État s'efforce de réunir les conditions dans lesquelles la présente Convention s'appliquera aux zones spécifiées dans sa déclaration; dès lors que cela sera réalisé, il retirera sa déclaration en totalité ou en partie.

Article 30 - Réserves

A l'exception de l'article 29, aucune réserve ne peut être formulée à l'égard de la présente Convention.

Article 31 - Amendements

1. Tout État partie peut, par voie de communication écrite adressée au Directeur général, proposer des amendements à la présente Convention. Le Directeur général transmet cette communication à tous les États parties. Si, dans les six mois qui suivent la date de transmission de la communication, la moitié au moins des État parties donne une réponse favorable à cette

demande, le Directeur général présente cette proposition à la prochaine Conférence des États parties pour discussion et éventuelle adoption.

2. Les amendements sont adoptés à la majorité des deux tiers des États parties présents et votants.

3. Les amendements à la présente Convention, une fois adoptés, sont soumis aux États parties pour ratification, acceptation, approbation ou adhésion.

4. Pour les États parties qui les ont ratifiés, acceptés, approuvés ou y ont adhéré, les amendements à la présente Convention entrent en vigueur trois mois après le dépôt des instruments visés au paragraphe 3 du présent article par les deux tiers des État parties. Par la suite, pour chaque État ou territoire qui ratifie, accepte, approuve un amendement ou y adhère, cet amendement entre en vigueur trois mois après la date de dépôt par la Partie de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

5. Un État ou un territoire qui devient partie à la présente Convention après l'entrée en vigueur d'un amendement conformément au paragraphe 4 du présent article est, faute d'avoir exprimé une intention différente, considéré comme étant :

(a) partie à la présente Convention ainsi amendée ; et

(b) partie à la présente Convention non amendée à l'égard de tout État partie qui n'est pas lié par cet amendement.

Article 32 - Dénonciation

1. Un État partie peut dénoncer la présente Convention par voie de notification écrite adressée au Directeur général.

2. La dénonciation prend effet douze mois après la date de réception de la notification, à moins que celle-ci ne prévoie une date postérieure.

3. La dénonciation n'affecte en rien le devoir de tout État partie de s'acquitter de toutes les obligations énoncées dans la présente Convention auxquelles il serait soumis en vertu du droit international indépendamment de celle-ci.

Article 33 - Les Règles

Les Règles annexées à la présente Convention font partie intégrante de celle-ci et, sauf disposition contraire expresse, une référence à la présente Convention renvoie aussi aux Règles.

Article 34 - Enregistrement auprès de l'Organisation des Nations Unies

Conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, la présente Convention sera enregistrée au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies à la requête du Directeur général.

Article 35 - Textes faisant foi

La présente Convention est établie en anglais, arabe, chinois, espagnol, français et russe, les six textes faisant également foi.

Annexe

Règles relatives aux interventions sur le patrimoine culturel subaquatique

I. Principes généraux

Règle 1. Pour préserver le patrimoine culturel subaquatique, la conservation *in situ* doit être considérée comme l'option prioritaire. En conséquence, les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique ne sont autorisées que lorsqu'il y est procédé d'une manière compatible avec la protection de ce patrimoine et peuvent être autorisées, à cette condition, lorsqu'elles contribuent de manière significative à la protection, à la connaissance ou à la mise en valeur dudit patrimoine.

Règle 2. L'exploitation commerciale du patrimoine culturel subaquatique à des fins de transaction ou de spéculation ou sa dispersion irrémédiable est foncièrement incompatible avec la protection et la bonne gestion de ce patrimoine. Les éléments du patrimoine culturel subaquatique ne peuvent faire l'objet de transactions ni d'opérations de vente, d'achat ou de troc en tant qu'articles de nature commerciale.

La présente règle ne peut être interprétée comme empêchant :

(a) la fourniture de services archéologiques professionnels ou de services connexes nécessaires dont la nature et le but sont pleinement conformes à la présente Convention, sous réserve de l'autorisation des services compétents ;

(b) le dépôt d'éléments du patrimoine culturel subaquatique, récupérés dans le cadre d'un projet de recherche conduit en conformité avec la présente Convention, pourvu que ce dépôt ne porte pas atteinte à l'intérêt scientifique ou culturel ou à l'intégrité des éléments récupérés ni n'entraîne leur dispersion irrémédiable, qu'il soit conforme aux dispositions des règles 33 et 34 et qu'il soit soumis à l'autorisation des services compétents.

Règle 3. Les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique ne le perturbent pas plus qu'il n'est nécessaire pour atteindre les objectifs du projet.

Règle 4. Les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique font appel à des techniques et à des prospections non destructrices, de préférence à la récupération des objets. Si des fouilles ou la récupération se révèlent nécessaires à des fins d'étude scientifique ou de protection définitive du patrimoine culturel subaquatique, les méthodes et les techniques utilisées doivent être le moins destructrices possible et favoriser la préservation des vestiges.

Règle 5. Les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique ne perturbent pas inutilement les restes humains ni les lieux sacrés.

Règle 6. Les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique sont strictement réglementées afin que l'information culturelle, historique et archéologique recueillie soit dûment enregistrée.

Règle 7. L'accès du public au patrimoine culturel subaquatique *in situ* doit être favorisé, sauf dans les cas où celui-ci serait incompatible avec la protection et la gestion du site.

Règle 8. La coopération internationale en matière d'intervention sur le patrimoine culturel subaquatique est encouragée, en vue de favoriser les échanges fructueux d'archéologues et de spécialistes d'autres professions concernées et de mieux utiliser leurs compétences.

II. Descriptif du projet

Règle 9. Avant toute intervention, un descriptif du projet est élaboré et soumis pour autorisation aux services compétents, qui recueillent les avis scientifiques nécessaires.

Règle 10. Le descriptif du projet comprend :

(a) un bilan des études préalables ou préliminaires ;

(b) l'énoncé et les objectifs du projet ;

(c) les méthodes et les techniques à employer ;

(d) le plan de financement ;

(e) le calendrier prévu d'exécution du projet ;

(f) la composition de l'équipe en charge du projet, avec indication des qualifications, fonctions et expérience de chacun de ses membres ;

(g) le programme des analyses et autres travaux à entreprendre après les activités de chantier ;

(h) un programme de conservation du matériel archéologique et du site, à mener en étroite coopération avec les services compétents ;

(i) une politique de gestion et d'entretien du site pour toute la durée du projet ;

(j) un programme de documentation ;

(k) un plan de sécurité ;

(l) une politique de l'environnement ;

(m) les modalités de collaboration avec des musées et d'autres institutions, scientifiques en particulier ;

(n) le plan d'établissement des rapports ;

(o) les modalités de dépôt des archives de fouille, y compris les éléments du patrimoine culturel subaquatique récupérés et

(p) un programme de publication.

Règle 11. Les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique sont conduites conformément au descriptif du projet approuvé par les services compétents.

Règle 12. Dans les cas de découverte imprévue ou de changement de circonstances, le descriptif du projet est réexaminé et modifié avec l'approbation des services compétents.

Règle 13. Dans les cas d'urgence ou de découverte fortuite, des interventions sur le patrimoine culturel subaquatique, y compris des mesures conservatoires ou des activités de brève durée, en particulier de stabilisation du site, peuvent être autorisées, même en l'absence de descriptif de projet, afin de préserver le patrimoine culturel subaquatique.

III. Etudes préalables

Règle 14. Les études préalables visées à la règle 10 (a) comprennent une évaluation de l'intérêt du patrimoine culturel subaquatique et de son environnement naturel et du risque qu'ils courent d'être endommagés par le projet prévu, ainsi que de la possibilité de recueillir des données répondant aux objectifs du projet.

Règle 15. L'évaluation comprend également des études de base portant sur les observations historiques et archéologiques disponibles, les caractéristiques archéologiques et environnementales du site et les conséquences de toute intrusion éventuelle quant à la stabilité à long terme du patrimoine culturel subaquatique concerné par les interventions.

IV. Objectifs, méthodes et techniques du projet

Règle 16. Les méthodes utilisées sont adaptées aux objectifs du projet et les techniques employées sont aussi peu perturbatrices que possible.

V. Financement

Règle 17. Sauf dans les cas où il y a urgence à protéger le patrimoine culturel subaquatique, une base de financement adéquate est assurée avant le début de toute intervention, à un niveau suffisant pour mener à bien toutes les étapes prévues dans le descriptif du projet, y compris la préservation, la documentation et la conservation du matériel archéologique récupéré, ainsi que l'élaboration et la diffusion des rapports.

Règle 18. Le descriptif du projet établit que celui-ci pourra être dûment financé jusqu'à son achèvement, par l'obtention d'une garantie, par exemple.

Règle 19. Le descriptif du projet comprend un plan d'urgence garantissant la préservation du patrimoine culturel subaquatique et de la documentation qui s'y rapporte au cas où le financement prévu serait interrompu.

VI. Durée du projet - Calendrier

Règle 20. Avant toute intervention, un calendrier approprié est établi afin de garantir l'achèvement de toutes les étapes du projet, y compris la préservation, la documentation et la conservation des éléments du patrimoine culturel subaquatique récupérés, ainsi que l'élaboration et la diffusion des rapports.

Règle 21. Le descriptif du projet comprend un plan d'urgence garantissant la préservation du patrimoine culturel subaquatique et de la documentation qui s'y rapporte au cas où le projet serait interrompu ou écourté.

VII. Compétences et qualifications

Règle 22. Les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique ne peuvent être menées que sous la direction et le contrôle, et avec la présence régulière d'un spécialiste qualifié de l'archéologie subaquatique ayant une compétence scientifique adaptée à la nature du projet.

Règle 23. Tous les membres de l'équipe en charge du projet possèdent des qualifications et une compétence reconnues en rapport avec leur mission.

VIII. Préservation et gestion du site

Règle 24. Le programme de préservation prévoit le traitement des vestiges archéologiques pendant les interventions sur le patrimoine culturel subaquatique, pendant leur transport et à long terme. La préservation se fait selon les normes professionnelles en vigueur.

Règle 25. Le programme de gestion du site prévoit la protection et la gestion *in situ* du patrimoine culturel subaquatique en cours de chantier et à son terme. Le programme comprend l'information du public, la mise en oeuvre de moyens raisonnables pour la stabilisation du site, la surveillance, et la protection contre les intrusions.

IX. Documentation

Règle 26. Le programme de documentation comporte la documentation détaillée des interventions sur le patrimoine culturel subaquatique, y compris un rapport d'activité, répondant aux normes professionnelles de documentation archéologique en vigueur.

Règle 27. La documentation comprend au minimum un inventaire détaillé du site, y compris l'indication de la provenance des éléments du patrimoine culturel subaquatique déplacés ou récupérés au cours des interventions sur le patrimoine culturel subaquatique, les carnets de chantier, les plans, les dessins, les coupes, ainsi que les photographies ou tout document sur d'autres supports.

X. Sécurité

Règle 28. Un plan de sécurité adéquat est établi en vue de garantir la sécurité et la santé des membres de l'équipe en charge du projet et des tiers. Ce plan est conforme aux prescriptions légales et professionnelles en vigueur.

XI. Environnement

Règle 29. Une politique de l'environnement adéquate est élaborée afin d'empêcher toute atteinte indue aux fonds marins et à la vie marine.

XII. Rapports

Règle 30. Des rapports intérimaires et un rapport final sont présentés conformément au calendrier figurant dans le descriptif du projet et déposés dans les dépôts d'archives publiques appropriés.

Règle 31. Chaque rapport comprend :

(a) un exposé des objectifs ;

(b) un exposé des méthodes et techniques employées ;

(c) un exposé des résultats obtenus ;

(d) la documentation graphique et photographique essentielle se rapportant à toutes les phases de l'intervention ;

(e) des recommandations concernant la préservation et la conservation des éléments du patrimoine culturel subaquatique récupérés, ainsi que celles du site ; et

(f) des recommandations relatives à des activités futures.

XIII. Conservation des archives du projet

Règle 32. Les modalités de conservation des archives du projet sont arrêtées avant le début de toute intervention et figurent dans le descriptif du projet.

Règle 33. Les archives du projet, comprenant les éléments du patrimoine culturel subaquatique récupérés et une copie de toute la documentation pertinente, sont, autant que possible, gardées intactes et complètes sous forme de collection, de manière à permettre aux spécialistes et au public d'y avoir accès, et de manière à assurer la conservation de ces archives. Ceci est réalisé le plus rapidement possible et, au plus tard, dans les dix ans suivant le terme du projet, dans la mesure où cela est compatible avec la conservation du patrimoine culturel subaquatique.

Règle 34. Les archives du projet sont gérées conformément aux normes professionnelles internationales et sous réserve de l'aval des services compétents.

XIV. Diffusion

Règle 35. Le projet prévoit, dans la mesure du possible, des actions d'éducation et la vulgarisation des résultats du projet, à l’intention du grand public.

Règle 36. Pour chaque projet, un rapport final de synthèse est :

(a) rendu public dès que possible, compte tenu de la complexité du projet et de la nature confidentielle ou sensible de l'information ; et

(b) déposé auprès des archives publiques appropriées.

The foregoing is the authentic text of the Convention duly adopted by the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization during its thirty-first session, which was held in Paris and declared closed the third day of November 2001.

Le texte qui précède est le texte authentique de la Convention dûment adoptée par la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture à sa trente-et-unième session, qui s'est tenue à Paris et qui a été déclarée close le troisième jour de novembre 2001.

Lo anterior es el texto auténtico de la Convención aprobada en buena y debida forma por la Conferencia General de la Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura, en su trigésimo primera reunión, celebrada en París y terminada el tres de noviembre de 2001.

Приведенный выше текст является подлинным текстом Конвенции, надлежащим образом принятой Генеральной конференцией Организации Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры на ее тридцать первой сессии, состоявшейся в Париже и закончившейся третьего ноября 2001 года.

ويعتبر النص المتقدم هو النص الأصلي للاتفاقية التي اعتمدها على النحو الواجب المؤتمر العام لمنظمة الأمم المتحدة للتربية والعلم والثقافة في دورته الحادية والثلاثين المنعقدة في باريس والتي أعلن اختتامها في اليوم الثالث من نوفمبر/تشرين الثاني ٢٠٠١.

上述文本为在巴黎召开的，于2001年11月3日闭幕的联合国教科文组织第三十一届大会正式通过的公约的正式文本。

IN WITNESS WHEREOF we have appended our signatures this 6th day of November 2001.

EN FOI DE QUOI ont apposé leur signature, ce 6ème jour de novembre 2001.

EN FE DE LO CUAL estampan sus firmas, en este día 6 de noviembre de 2001.

В УДОСТОВЕРЕНИЕ ЧЕГО настоящую Конвенцию подписали 6 ноября 2001 года.

وإثباتاً لما تقدم وقعنا بإمضائينا في هذا اليوم السادس من نوفمبر/تشرين الثاني ٢٠٠١.

为此，我们于2001年11月6日签上我们的名字，以资证明。

The President of the General Conference
Le Président de la Conférence générale
El Presidente de la Conferencia General

Председатель Генеральной конференции

The Director-General
Le Directeur général
El Director General

Генеральный директор

رئيس المؤتمر الع ام____

المدير العام

大会主席

总 干 事

Certified Copy
Copie certifiée conforme
Copia certificada conforme
Заверенная копия

صورة طبق الأصل

兹证明文本无误

Paris,

Legal Adviser
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

Conseiller juridique
De l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture

Consejero jurídico
de la Organizacíon des las Naciones Unidas para la Educacíon, la Ciencia y la Cultura

Юридический советник
Организации Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры

المستشار القانوني

لمنظمة الأمم المتحدة للتربية والعلم والثقافة

联合国教育、科学及文化组织
法律顾问

Done in Paris this 6th day of November 2001 in two authentic copies bearing the signature of the President of the thirty-first session of the General Conference and of the Director-General of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, which shall be deposited in the archives of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization and certified true copies of which shall be delivered to all the States and territories referred to in Article 26 as well as to the United Nations.

Fait à Paris ce sixième jour de novembre 2001, en deux exemplaires authentiques portant la signature du Président de la Conférence générale réunie en sa trente-et-unième session, et du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, qui seront déposés dans les archives de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, et dont les copies certifiées conformes seront remises à tous les États et territoires visés à l'article 26 ainsi qu'à l'Organisation des Nations Unies.

Hecho en París en este día seis de noviembre de 2001, en dos ejemplares auténticos que llevan la firma del Presidente de la Conferencia General, en su trigésimo primera reunión, y del Director General de la Organización de las Naciones Unidas para la Educación, la Ciencia y la Cultura, ejemplares que se depositarán en los archivos de esta Organización, y cuyas copias certificadas conformes se remitirán a todos los Estados y territorios a que se refiere el Artículo 26, así como a las Naciones Unidas.

Совершено в г. Париже 6 ноября 2001 года в двух аутентичных экземплярах за подписью Председателя Генеральной конференции, собравшейся на тридцать первую сессию, и Генерального директора Организации Объединенных Наций по вопросам образования, науки и культуры, надлежащим образом заверенные копии которых будут направлены всем государствам и территориям, указанным в статье 26, а также Организации Объединенных Наций.

صدرت في باريس في هذا اليوم السادس من نوفمبر/تشرين الثاني ٢٠٠١، من نسختين أصليتين تحملان توقيعي رئيس المؤتمر العام في دورته الحادية والثلاثين والمدير العام لمنظمة الأمم المتحدة للتربية والعلم والثقافة، وستودع في محفوظات منظمة الأمم المتحدة للتربية والعلم والثقافة، وسترسل نسخ مُصدّق عليها مطابقة للأصل إلى جميع الدول المشار إليها في المادة ٢٦ وإلى منظمة الأمم المتحدة.

2001年11月6日订于巴黎，正本两份，由联合国教科文组织大会第三十一届会议主席和联合国教科文组织总干事签署，并将存放于联合国教科文组织的档案中。经核准的副本将分送第26条所提及的所有国家和地区以及联合国。